Butun dunja pirulitarlarь birləşiniz!

ƏZƏL ƏZBƏKISTAN

№ 105 (1601) Jəkşənbə, 11 nci Maj 1930-inci jыl № 105 (1601)

ajrыm bahasы 5 tijin

Özbekistnn mərkəzij fырqumь, Samarqand Okrug fырqumь, Özbekistan mərkəzij ьçraqumь. və Özbekistan mərkəzij kəsəbələr şurasынnы fikir tarqatucыs

925nci jыldan başlan cыqdы

abuna bahasы								ədrisiər
1 ajoqa		3 ajoqa		6 ajoqa		1 jыloqa		Başqarma
som	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.	Samarqand Nərimən kəcəsi 6.
1	10	3	30	6	50	12	—	Baş kənter: fырunza kəcəsi 8. tilifun myhərrir—586 məs'yl katьв—587 baş kənter—17

Amrьqa SSSRnin xoçalьq ahvalьoqa qьzьqadь

VARŞAV, 8 maj. Pəlşənin malьja işlərigə kyzətyvci Amrьqalь Dijyininj ketiş munasabatь bilən „Gəzetə Varşavska". Pəlşəgə kəttə zajum berilgəndə Dijyininj Varşavda qalaçaqьnь və jakii şarqьь Avropada ьqtьsadьь ahvalnь ajnьqsa SSSR nin xoçalьoqьnь ərgəniş ycyn Varşavda qajrьь rəsmii vəkil bolьв turaçaqьnь jazadь. Gəzitənin xabarьoqa qaraqanda, Dijyi Məskəvgə şu plan maqsadь bilən sələr qьlar emiş.

Kətəlik telegrəf əgentiliginin xabarьoqa qaraqanda, Varşavoqa kələturqan Amrьqa elcisi Villis kətəliklər hərəkətinin faal dyşməni bolьв, bu kişi Pəlşədə turьв SSSR nin xoçalьq ahvalьnь ərgənib Vəşingtəngə mə'lymat berib turaçaq.

یەككە كەمباغال ۆە ئورتا حال خوجالقلار توغرىسىدا

ۆ. ك. پ. (ب) مەركەزقوم ئورتا ئاسىيا بىيوراسىنڭ قارارى

پاختا مايدانىنى مۆمكىن قادار كوب مىقداردا كېڭەيتىرش ۆە كەنتىرەكتەتسىيە بويىچا ئوز ئۆستەلىرىگە ئالغان ۆەزىفەلەرىنى بەجەرگەن ساۋى ئىنساقلى ئېكوچىلەرنى يەغىنىپاختا تاپشۇرغۇچىلارنى رەغبەتلەندىرىش ماقسادلارى بىلەن، ۆ. ك. پ (ب). مەركەزقومىنىڭ ئورتا ئاسىيا بىيوراسى قارار قىلادى:

1. پاختا ئېكىشنى شەرتلەش 15 نچى مايغاچا چوزىلسۇن.

2. ئوزلەرىنىڭ پاختا ئېكىلەرىنى كەنتىرەكتەتسىيەدە بېلگىلەنگەندەن تاشقارى كېڭەيتىرشنى خالاغوچى پاختاكارلارغا، شۇ ئېكىشدەن يەغىلغان بۇتۇن پاختانى دەۋلەتكە تاپشىرىش شەرتى بىلەن، ئوزۇغلىق بېرىش تەشەببۇسىنى. يۇقاردا كورسەتىلگەن قوشمچا ئېكىشلەرنىڭ خام پاختاسىنى تاپشۇرشنى كەنتىرەكتەتسىيە شەرتىناماسىغا كرگۈزۈش مەجبورى ئېمەس. بۇ ئېكىشلەر سۈغارىش بىلەن تەمىن قىلىنغان بولغانى تاقەدىردا، چاپىق ئۆچۈن بونەك بېرىلسۇن.

3. ئېكىن مايدانلارنى كەنتىرەكتەتسىيە بويىچا ئالغان ۆەزىفەلەرگە مۇۋاپىق پاختا بىلەن تۇگەل ئېكىكەن ساۋى ئىنساقلى پاختاكارلارغا نسبەتەن، بۇلارنى: ياغ، چاى، شەكەر ۆە كورىنچ سىنگەرى كەمچىلىلار بىلەن مۇكافاتلاش زەرور تاپىلسۇن. ئىتتىفاقى خالق ساۋدا ئىشلەر كومىسىيەلىگىنىڭ وەكىلىگە، شۇ مالارنى بېرىش مىقدارىنى ئۆچ كۈن ئىچىدە ئىلان قىلىش تەكلىپ ئېتىلسۇن.

4. جۇمھورىيەتلەر خالق كومىسسارلەرى شورالارىغا، پاختا ئېكىلەرگە قىشلاق خوجالىق سالىغى تۇشىرش نورمىسىنى بۇلتۇرغى دەرىجىدە قالدۇرش شەرتى بىلەن، بۇلەشكەن قىشلاق خوجالىق سالىغى بوينچا ئوزلەرى تامامىدان نەشر قىلىنغان قارارلارنى قايتادان كورىب چىقىش تەكلىپ ئېتىلسۇن.

5. كەنتىرەكتەتسىيە بوينچا ئوز ئۆستىگە ئالغان مەجبورىيەتنى ئاشۇرىب بەجەرگەن كەمباغال ۆە ئورتا دېھقان خوجالقلارى، يەككە خوجالقلارنى تاباقالارغا ئاجراتىب غاللا بىلەن تەمىنلەش توغرىسىدا بېلگىلەنگەن پاختادارلىقنىڭ ئېپك بەلەندنورمىسى يۇزەسىدەن غاللا بىلەن تەمىنلەنسۇن.

يۇ مۇكافات قوشمچانىڭ مىقدارلارىنى 24 ساعات ئىچىدە بېلگىلەپ ئىعلان قىلىش ئىشى تاپشۇرىلسۇن.

7. كەنتىرەكتەتسىيە پىلانىغا مۇۋاپىق رەۋشىدە پاختالارنى تۇگەل تاپشۇرغان ئىشلەپ چىقارش شىركەتلەرى، ياكى قىشلاق خوجالىق كوپەرەتسىيەسىنىڭ ئىستىسالى ماقسادلارى ئۈچۈن، ياكى بۇتۇن شىركەت ئاغزالارىنىڭ قارارىغا قاراپ جاماعات ۆە مەدەنى ئىختىياجلارىغا بىنالار قۇرۇش ئۈچۈن، ئۈسكۈنىلەر بېرىش يولىلارى بىلەن مۇكافاتلانسۇنلار. باشقا پاختاقوم وە پاختا كوپىرەتىف بىيوراسى، شۇ ماقساد ئۈچۈن يارىم مىليون سوم مىقداردا مۇكافاتلاش فوندى ئاجراتىب قويىسۇنلار. باشپاختا تافومغا ۆە پاختا كوپىرەتىف بىيوراسىغا، مۇكافاتلاشنىڭ تەرتىبلەرى ۆە مۇددەتلەرنى ئۈچ كۈن ئىچىدە بەجەرش ئىشى تاپشۇرىلسۇن.

8. پاختا كوپىرەتىف بىيوراسىغا، كولخوزلاردا ئۈى - چاى بىناكارلىقى ئۈچۈن بېرىلگەن قارزلارنىڭ ئىستىفادا قىلىنىشىنى ئېكىشرش ۆە بو ماقسادلارغا قوشمچا قارز بېرىش ئىمكانىيەتلەرى ئۈستىدە تەكلىپ قىلىنسۇن.

9. جاسۇسلىنى پىلانغا مۇۋاپىق رەۋشىدە كوتەرشكە مۇۋاپىق بولغان ۆە پاختانى كەنتىرەكتەتسىيە پىلانىغا يەرەشە تۇگەل تاپشۇرغان رايونلاردا ئەگەرنومىيە ئىشچىلەرىگە ماخسوس مۇكافات بېرىش زەرور تاپىلسۇن. پاختا كوپىرەتىف بىيوراسىغا، ئەگرەنومىيە ئىشچىلەرنى يەككە تەرتىبدە، ئايىنقىسا قەنىنى كەمەندىروۋەكلەر بېرىش، كوررورتلەرگە يۇبارىش، كېۋەرتىرلەر بىنا قىلىش ۆە ھاكەزلار سىفەتىدە مۇكافاتلاشنىڭ تەرتىب ھەمدە فورمىلەرىنى ئۈچ كۈن ئىچىدە بېلگىلەش ئىشى تاپشۇرىلسۇن.

10. چاپىق ئۈچۈن ئىكنچى بونەك بېرىش ئىشىگە 10 نچى مايدا كىرىشىلسۇن.

11. ئېكىن پىلانىنى بەجەرگەن خوجالقلارغا چاپىق ئىشىگە قوشمچا قارز بېرىش ئۈچۈن ماخسوس فوندلار ئاجراتىش زەرور تاپىلسۇن ۆە باشپاختاقومغا بۇ قارز بېرىشنىڭ فورمىلەرى مىقدارلارى ۆە مۇددەتلەرىنى ئۈچ كۈن ئىچىدە بېلگىلەش ئىشى تاپشۇرىلسۇن. كولخوزلار مەسئىلەسىدە، يۇقاردا ھىسابلانغان ھەمدە يېگىلگىلەر بارچا كوللېكتىف خوجالقلارغا جارى قىلىنسۇن؛ يەككە خوجالقلار ئۈچۈن بۇ يېگىللىكلەر قۇيىداغى ئوزگەرشىلەر ۆە قوشمچالار بىلەن جارى ئېتىلسۇن: 1) ئېكىن پىلانلارنى بەجەرگەن خوجالقلارغا چاپىق ئۈچۈن قوشمچا قارز بېرىش ئۈچۈن 10 مىليون سومدان عىبارات ماخسوس فوند ئاجراتىش كېرەك تاپىلسۇن ۆە شۇ قارز بېرىشنىڭ فورمىلەرى، مىقدارلارى ۆە مۇددەتلەرنى بېلگىلەش باشپاختاقومغا تاپشۇرىلسۇن. 2) پاختا ئېكىش پىلانىنى ئارتتىرىپ بەجەرگەن كولخوزلارغا پىلاندان تاشقارى ئېكىلگەن ھەر ھېكتەر باشقا شەرتلەش بونەگى ئىركى بەرەۋەر تەتىمىلە نسىن. 3) كولخوز ئېكىنلەرنىڭ داراماد نورمىسىنى، شۇ رايون ئۈچۈن بېلگىلەنگەن نورمىگە قاراغاندا ئىكى بەرەۋەرقىلىقارتىب، پاختاكولخوزلارنىڭ قىشلاق خوجالىق سالىغىنى كەمەيتىرىلسۇن. 4) 31-1930نچى يىلنى كولخوزلار قانون بىلەن بېلگىلەنگەن ئوز-ئوزگە سالىق تۆشىرىشدەن ئازاد قىلىنسۇنلار. 5) ئىتتىفاقى خالق ساۋدا كومىسسارلىگىگە ۆە كىلىگە، ئىكىن پىلانىنى 100 پرەسەنتتەن يۇقارى ئېكىكەن كولخوزلار ئۈچۈن، كەچىل ساناعات مالارى بىلەن مۇكافاتلاش نورمىسىنى يەككە خوجالقلارغا قاراغاندا كوتىرش تەكلىپ قىلىنسۇن؛ بۇ كولخوزلار ئۈچۈن گوشت، فوندى ئاجراتىپ قويش مولچەللەنسۇن. 6) پاختانى كەنتىرەكتەتسىيە ۆەزىفەلىرىگە قارا قاندا ئەرەسەت پاكى ئارتىق تاپشۇرغان كولخوزلار مەسئەلەسىدە، بۇتۇن تاپشۇرلغان پاختاغا ماخسوس قوشمچا تارخ بېلگىلەنسۇن. باشپاختافومغا ۆە پاختا كوپىرەتىف بىيوراسىغا، بۇ مۇكافات قوشمچانىڭ مىقدارىنى 24 ساعات ئىچىدە بېلگىلەپ ئىعلان قىلىش ئېتىلسۇن. 7) بارچا مەركەزى ئېكىن كومىسسىيەلىرىگە، ئوكرۇگ ۆە رايون ئىجراقومىلارىغا، كولخوزلار ئۈچۈن بېكىللىكلەر توغرىسىدا مەركەزقومنىڭ قارارلارىنى بەجەرىشنى تەكشۇرۇش ۆە رايون ئىجراقومىلارىنىڭ ئۇسۇلىگە ۆە ئىش خاپۇانلارى ھەمدە دېھقانچىلىق ئالىيلىرى ئۈچۈن بابلارى ئۆزۈمىلەشتۈرۈلۈپ بىرىنچى بولۇشىب ئىشلەگۈچى شىركەتلەرگە ھەم جارى قىلىنسۇن. بارچا مەركەزى ئېكىن كومىسسىيەلەرى، ئوكرۇگ ۆە رايون ئىجراقومىلارىنىڭ ئۇسۇلىگە ئۇ قارار ھاقىدا بۇنۇن پاختاكارلارنى تىزلىك خاباردار قىلىش ۆەزىفەسى يوكلەنسۇن. 9) ئورتا ئاسىيا بىيوراسى، مەركەز فرقىم ۆە ئىتتىفاقى خوكومەتنىڭ كولخوزچىلار ئۈچۈن بېكىللىكلەر توغرىسىداغى قارارلارىنىڭ مىللى مائىيەتىدە ئېتىرلىك ئوشۇنتىرلىمەگەنلىگىنى كورسەتىب، مىللى كومىفرقا مەركەزقومىلارىغا ھەمدە گەزىتە ئىدارالارىغا بۇ قارارلارنىڭ مەنبوعاتدا، ئايىنقسا ئىپرلى خالقلار تىللىرىدە ئى گەزىتىلەردە كىك وە ئوگەل رەۋشىدە توشۇنتىرىلىشىنى تەئىمىلەشنى تەكلىپ قىلادى.

ۆ. ك. پ. (ب) مەركەزقومىنىڭ ئورتا ئاسىيا بىيوراسى سەركاتىبى:

زىلىينسكى.

Xьtaj vəkilləri Məskəvgə keldi

MƏSKƏV, 9 maj. Xьtaj hykymətinin muxtar vəkili Şarqь-Xьtaj temir jolьnьn rəjisi Mədegej başda bolqan halda, Şora-Xьtaj kənferensijəsigə iştirak qьlьş ycyn, Məskəvgə maxsus pojьzd bilən Xьtaj vəkilləri keldi. Vəkillər atrasьda Lil-Sьzьncon, Liişen, Tovajşen, Van Sen.si və sərkatiblər bar.

Mərkəzdə Orta Asьja məs'ələləri

„Özbekneft" tresti tyzilədi

MƏSKƏV, 9 maj. Sajuzneft ьdarasь birdən-bir Orta Asьja neft tresti tyziş qararьnь qajtahan kərib cьqьşnь munasьв kərdi. Başqarma SSSR xalq xoçalьqь alьь şorasьoqa muraçaat qьlьв Özbekneft, Tyrkmənneft tresti tyzişni soradь. Tyrkmənnefnin ьdarasь vaqitьnca Aşqabadda turьв kejin kanlar aldьoqa kəcədi. Özbekneft ьdarasьnьn qoqanda bolьşь zəryr. Özbekneft sastafьoqa Özbekstan, Qьrqьzьstan və Taçikistan neft kanlarь kirgizilədi.

Kalitskigə ьn'am

MƏSKƏV, 9 maj. Orta Asьja neft kanlarnьn jyksəjişi çydə əhəmmijətli bolqanь və Orta Asьjada neft tekşiriş işlərinin nətiçəli cьqьşь b'tьbarqa alьnьв sajuzneft ьdarasь Orta Asьjada neft çajlarьnь tekşirəturqan işçilər, inçinerlər və texniklərnin həmməsigə minnatdarcilik bildirdi. Orta Asьjada neft sanaatьnьn jyksəjişigə prəfesser Kalitskinin byjyk xьzmatlar kərsətişi b'tьbarqa alьnьв unqa 2 min som ьn'am berişgə qarar cьqarьldь.

Təçribələr bilər ajrьaş qьlьş

MƏSKƏV, 9 maj. Kəsəbə təşkilatlarь arasьda bir-birəvlərinn təçribələridən fajdalanьş maqsadь bilən toqumacьlar mərkəzii qomьtasь jəni usulda işləş bilən tanьştьrьş ycyn Orta Asьjadan bir qatar əkryg və vьlajat işçilərni Məskəv, Leninqrəd, Evanova-Vaznesinskii vьlajatlarьoqa caqьrьşqa qarar berdi. Toqumacьlar sajuzьnьn Orta Asьja bьjurasьoqa məjdə millətlərdən bolqan pəstdən juqarьlaşqan kəsəbə işçilərini tanlaşqa təklif qьlьndь.

HINDISTANDA ЬNQЬLABЬЬ TOPALANLAR

Bombaj, dehli və başqa şəhərlərdə qanlь toquşmalar

Pьşavьrda qozoqalancьlar qurallarьnь tapşьrьşoqa tiləməjdilər

LONDON, 8 maj. Bombajda fəbrikə—zavodlarnьn jarьmь işləməjdi. Əhməd abadda 70 tə fəbrikədən faqat 15 təsi işləв turadь. Dehli şəhəridə kəcələrdə ilgərigidek atlьq, pьjada əskərlər və zirhlj aftomobellər jyrib turadь. Hind gəzitələri cьqmajdь. Cittagenninj jaqьnьda əskəri qьsьmlar və pəlisələr bilən dьjqaular arasьda uruşlar boldь. Beştə qozqalancь əldirilib, tərttəsi jərələndi və 3 kişi əsir alьndь. Pəlisədən bir kişi jərələndi. 500 kişidən ьbarat qozqalancьlar tədəsi Xavraxda temir jol istənsəsi bilən pəlisə ycəstkəsini qolqa aldь.

LONDON, 8 maj Hindistandaqь sonqь hadьsalarnьn təfsilli mə'lym bola jatьr. Bombajnьn işci rajonlarьda iş taşlaqanlar, qьzqьn namajьş ətkəzgəndən kejin, fəbrikələrdə işləв turqanlar aldьoqa barьв ularnь işdən ala başladьlar. **Pəlisə işçilərgə qarəb bir necə mərtə oq atdь. Əncə kişilər jərələndi.** Hazьrda əlgənlər toqrьsьda xabar berilməj turьвdьr. İşci rajonlarьdan bittəsidə pəlisə namajьşcьlarqa oq atьв tarqatqandan kejin, işciər taqьn toplanьв namajьş qьldьlar. Pəlisənin hyçymigə qarşь işcilər taş atьş bilən çavab qajtardьlar. Pəlisə bambok tajaqlarьnь işlətə başladь. Bir talaj kişi jərələndi.

Xavra (Kəlkyttə jaqьnьda) işçilərnin 3000 kişilik namajaşoqa hyçym qьlьnьв 20—tə kişi əldirilib 60 tə kişi jərəjəndi. Bə'zi çajlarda namajьşcьlar temir jolnь buzьв telegrəf simlərini kesişgə tirişdilər. 40 mil uzunlьqda bolqan məsafə qozqalancьlar qolьoqa ətgən edi. Əskərlər kelib istənsəni aloqandan kejin jolda tərtib qurdьlar. Rəsmii xabarlaroqa qaraqanda, qozqalancьlardan 50—tə kişi qolqa alьnqan.

Dehli şəhəridə bolqan hadьsalar caqьda 50 kişi jərələnib bir necə kişi əldirildi. Pəlisə əldirilgənlərnin əlygini bermədi.

Pьşavьr qozqalancьlar vintəfkələrini tapşьrьв rəsmii kejimlərini taşlaşqa tiləməjdilər. İngliz hykymətdarlarь kəcələrdə qozqalancьlar kejimidə cьqьş və vintəfkə kətarib jyryşni taqьq qьldьlar.

Dehli şahəridə qlav quruşda ıştirak qьlqan kənyllilər bilən pəlisə arasьda toquşma cьqdь. Amma hərəkətgə kelib 6 tə pəlisə ycəstkəsi bilən barca qamaqxanalarnь jandьrdь. Dəstləвki mə'lymatoqa qaraqanda, 150-tə kişi əldirilgən.

Qahraman hindistan işçilərigə səlam

LONDON, 8 maj. Acarcьlьq jyryşigə iştirak qьlqanlarnьn Londondan çonaşləri munasabatь bilən Toyer majdanьda xoşlaşuv metingi boldь. Metingdən ilgəri 6 mintə işci namajьş qьlьв Londonqa kelgən işcilər vəkillərini alqьşladьlar.

Bir aqьzdan qabul qьlьnqan qararda Hindistan işci dьjqanlarь və əz ortaqlarьnь atьşqa tiləməgən Pьşavar saldatlarь alqьşlanadь.

LONDON, 8 maj. Liverpyldə bolqan maj zavodьda partlaş bolьв dəsləвgi mə'lymatqa qaraqanda, 50-tədən aşьq kişi jərəlngən və əlgən.

LONDON, 8 maj. Dergem kanьda 2-mintə kancь iş taşladь. Iş taşlaqanlar „pərvasьzlьq qьlьş" bahanasь bilən işdən cьqarьlqan işcilərninin qajtarьв işgə alьşьnь tələв qьladьrlar.

Ingliz işsizləri hykymət ьdaralarьoqa hyçym qьla başladьlar

LONDON, 8 maj, Makdunald işsizlərnin vəkillərini dabul qьlьşoqa tiləməgənidən vəkillər saqlьqnь saqlaş vəzirligi benasьoqa qarəв jyrib benaqa basьв kirdilər. Pəlisə ularnь qьlqan cislərindən zoroqa həjdəв cьqardь. Bundan kejin vəkillər pərləmentgə qarəв jyrdilər. Pərləmentgə pəlisə tədələri kirgizildi. Vəkillər məcliş zalьoqa kirişgə tirişib pəlisə qavьnь buzьв jəlkənin birsidə eşikni sindirdilər. Vəkillərnin həmməsini pəlisə qolqa alsa həm kejin boşatьв jubardь.

Şərq əlkələridə

Ənglijə-Misir muzakərələri buzuldь

LONDON, 8 maj. Muzakərələrnin uzulьşь munasabatь bilən Misir malьja vəziri Məhrəm bek qujdaqьnь mə'lym qьldь: „Təəssyfkə qarşь muzakərələrni tygətmədik, biz Sudannь bizdən tartьв alaturqan şərtnamaqa qolqoja almajaçaqmьz".

Tyrkijənin malьjə ahvalьnь ərgəniş

ЬSTANBUL, 8 maj. Ismət paşanьn bəjanьoqa qaraqanda, Tyrkijə qarzlarьnьn tələnişini kəntrəl qьlaturqan cet ellər kəmisijəsi bilən muzakərədə Tyrkijənin hazьrqь malьja ahvalьnь ərgəniş ycyn ekspertlər belgilənişigə razь bolqan. Ekspertlikgə Frənsijə dəvlət bənkəsinin direktəri Şarl Bьstnьn belgilənişi taxmьnlanadь.

Tyrkijədə-Gəgirt manapolьjasь

ЬSTANBUL, 8 maj. Bunda alьnqan mə'lymatlarqa qaraqanda, Tyrkijə hykyməti şved gəgirt sindikətigə Tyrkijədə gəgirt manapolьjasь beriləçəgini bildirədirlər. Sindikət bunьn ycyn Tyrkijəgə 10 milijən dollar qarz berər emiş.

Təbrizdə jer qьmьrlaş

TEHRAN, 8 maj. 6-nci majda Təbrizdə jer qьmьrlab tevərəgidəgi qьşlaqlar kəp zərər kərdi.

Mə'dən uqutlarьnьn nərxьnь arzanlaştьrьş

MƏSKƏV, 8 maj. Bitьfaq xalq kəmisərlər şorasь Orta Asьja ycyn jubarьlaturqan mə'dən uqutlarьnьn narxlarьnь arzanlaştьrьşqa qarar berdi. Narxlar başpaxtaqom hьsabьqa 1 som 40 tijindən 1 som 10 tijingə tyşiriləçək.

Məskəvdə matвuat kyni

MƏSKƏV, 8 maj. Radьjo mərkəzii tьjatrьda çurnalьstlarnьn matвuat kynigə baqьşlanqan məcliləri boldь.

Matвuatnьn zərвəli vəzifələri toqrьsьda Stetskii, VKP(в) və „Pravda" ismidən Jaraslavskii səzlədi. Kejin Leningrəd, Varanьş, Xarkəf və Niznii-Novgərəd fəbrikə-zavod gəzetələrinin caqьrьşlarь boldь.

Plandan aşьq taşkəmyr cьqarьldь

XARƏF, 8 maj. Əprel ajьda Don havzasьda 3322 tonna jakii ajlьq vəzifənin 104,6 prəsənti mьqdarьda taşkəmyr cьqarьldь. Prəgrəmmədən taşqarь 148 min tonna taşkəmyr cьqarьldь.

Taşkəntdə dizel istənsəsi quruş ycyn aqca

MƏSKƏV, 8 maj. Mehnət və mudafaə şorasь SSSR xalq xoçalьqь alьь şorasьoqa 29-30-ncь jыlda Taşkəntdə dizel istənsəsi bena qьlьş ycyn başpaxtaqomqa 400 min som berişgə təklif qьldь. Bundan başqa şu iş ycyn jollar xalq kəmisərligi 180 min som və Asьjaxlев 170 min som beraçək. Həmməsi bolьв Taşkəntni iliktr bilən tə'minləş ycyn 750 min som beriləçək.

Ьssьq kəlgə ekspiditsijə

LENINGRƏD, 8 maj. Lenin ismidəgi qьşlaq xoçalьqь əkədemijəsi, balqcьlьq xoçalьqь tyziləçək bssьq kəlni tekşiriş ycyn maxsus ekspeditsijə jubaraçaq.

● Ənglijə hykyməti Hindistannьn şьmal qərвij cegərəsidəgi hərвij kyclərini artdьrьş ycyn 5 çajda hava kəmələri toqtajturqan istənsə və bir munca radьjo istənsələri saldьraturqan boldь.

Avstrьja işçilərigə faşьzьmnьn hyçymi

Sankt-Peltendə qanlь hadьsalar

VENA, 8 maj. Qujь Avstrьjanьn sanaat mərkəzi bolqan Sankt-Peltendə tərt kyndən beri işcilər bilən pəlisə, əskər və faşьstlar arasьda yzilişsiz qanlь toquşmalar bolьв turadь. Şəhərdə qamal hal b'lan qьlьndь. Faşьstlarnьn kərsətişləri bilən bir talaj kişilər qolqa alьnьв turadь. Kəmmynist varaqalarьnь tarqatьş vcyn bir necə işci qolqa alьndь.

Sankt-Peltendə 4-nci majda xəjmverlər (faşьst təşkilatlarь) nьn namajьş kynidə çandarmalarnьn nəjzələri jardamь bilən xatьn-qьz və balalarnь tarqatьş larь işcilər arasьda qattьq narazlьq cьqьşьqa səвəв boldь. Şundan kejin kəmmynistlərnin rəhərlikləri astьda işcilər faşьstlarqa qarşь hyçymgə kirişdilər. **Sankt-Peltengə başqa rajonlardan əskəilər Caqьrьldь. Əskərdər uruşqa tajjar bolьв kelajatьrlar.**

Soqoqь xabarlaroqa qaraqan da, xatьn-qьzlar, kəmsəməl və işsizlərnin iştiraki bilən ьnqlabьь uruşlar jarьm kecəgəcə davam qьldь. 5-nci majda Sankt-Peltennin tьmir jol qьşlaqьda işci xatьn-qьzlarnьn namajьşь boldь. Xatьn-qьzlar temir jolcь faşьstlar rəhərliginin yjidəgi terəzələrini sindirdilər. Çandarma kelib işcilərni nəjzə jardamь bilən həjdədi, Ipək fəbrikəsinin işciləri fəbrikələrdən cьqaturqan faşьstlarnь tutьв urьв bittəsini aqьr jərələdilər.

Kəmmynistlərnin rəhərligi astьda ipək fəbrikəsi aldьda işcilərnin taqьn namajьşlarь boldь. Işcilər çandarmalarnь taşqa tutuв çandarma əfiseri və Qujь Avstrьja hykymətinin vəkilini jərələdilər, Əskər və çandarma namajьşcьlarqa nəjzə bilən hyçym qьldь. Bittə işci aqьr rəvişdə və bir nectə kişi jənii jərələndi. Mehnət berçəsidə həm işsizlər bilən faşьstlar arasьda toquşma boldь. Onlarca işcilər qolqa alьndь. Qolqa alьnqanlar sodqa berildi. Hər tyrli jьqьnlar taqьq qьlьndь. Ahval çydə çiddii.

Xəjmver jəni namajьş tyzməkci

VENA, 8 maj. Xəjmver 11-nci majda Kernejbərgdə (Qujь Avstrьja) jəni namajştyzişgə belgiləndi. Bunda hər jəkşənbə kyni jyryşlər qьlьnaçaq. Xəjmver baj sinflərgə salьq əzgərtilsin, işsizlikni sequrtalaş azajtьrьlsьn, işsizlərgə kəmbaqallaroqa berilətuqan mьqdarda nafaqa berilsin tələblərini əməlgə qojьş ycyn namajьşlar ətkəzib turmaqcьlar. Xəjmverlər 5 jыl icidə iş haqьnьn artdьrьlmasьlqь, hykymət xьzmatcьlarьnьn iş taşlaşlarьnь taqьq qьlьş və başqa tələblərni həm ortaqa qojqanlar.

Dərəksiz qaldьrmaqcьlar

Şora vəkalatxanasьoqa jaman qasdnь tekşiriş dyryst nətiçə bermədi

VARŞAV, 8 maj. SSSR nin Varşavdaqь vəkalətxanasьoqa jaman qasd qьlьşnьn tapьlqanьdan 12 kyn ətdi, Hazьrqa tergəv tekşirişlərnin nətiçəsi mə'lym eməs. Qьlьnqan tintyvlər tergəv ьdaralarьnьn qolьoqa bьran tyrli dərək bermədi.

Biz şora vəkalətxanasьoqa matвuat hyçym toxtatьlqan caqda, matвuatnьn keləçəkdə hyçym qьlьşqa jol qaldьrqanь və SSSR vəkalətxanasьoqa qarşь jaman qaraşlar barlьqьnь bildirgən edik.

Pilsydskicilərnin rəsmii gəzitələri bolqan „Gəzetə Pəlskə" byndan bir necə kyn ilgəri jazqan nərsələrni unutьв əstə-sekin „Bomba şora tarqьвatь ycyn kerək bolqan" fikrgə qajtajatьr.

Pəlşə gəzitələri Rigədəgi Pəlşə elcisi Arssişevskinin matвuatqa bergən syhbətini basьв cьqardьlar. Elci SSSR nin Pəlşədəgi vəkalətxanasьoqa jaman qasdnь ьqva və jakii jaman həzil sanajdь.

Şora-Germənijə muzakərələri davam qьlaçaq

BERLIN, 8 maj. Volf telegrəf əgentliginin xabarьoqa qaraqanda, Germənijənin SSSR dəgi elcisi Fon-Dirksengə Məskəvgə qajtьв şoralar hykyməti bilən sьjasьь muzakərəni davam qьldьrьşqa təklif qьlьnqan. Jaqьn kynlərdə muzakərələr başlanaçaq.

Germənijə hərвii вydçətini artdьradь

BERLIN, 8 maj. Germənijə millət məclisinin вydçət kəmisijəsi hərвii вydçətini muzəkərə qьldь, Bu jыl hərвii вydçət bulturoьqa qaraqanda, 50 milijən mərkə artdьrьlqan. Kəmmynistlər вydçətdən bir qatar maddalarnьn cьqarьlьв taşlaşьnь tələв qьldьlar. Hərвii vəzirliginin milijen mərk bilgilənqan maxsьь fondьoqa aqca bermməslik toqrьsьda kəmmynist frəksijəsinin təklifi tavuşqa qojьldь. Sosьjal-dəmokrətlərnin tavuşlarь bilən təklif rəd qьlьndь. Sosьjal-dəmokrətlər acьqdan-acьq burçuazyja ьttьfaqьoqa tərəfdarlьd qьla başladьlar.

Rəjxstagnьn millət məclisi вydçət kəmisijəsidə hərвii vəziri Gerener keləçək jыlda dəniz flotь tyziş toqrьsьda kəq prəgrəmmə qabul qьlьnaçaqь zəвəвli bu jыl „B" uruş kəməsi jasaş ycyn aqca berilməjəcəgini bildirdi.

Şoralar topraqьda rux mə'dəni tapьldь

MƏSKƏV, 9 maj. Kazвek rajunьda, cet məmləkətlərdən kirgizilə toroqan rux mə'dəni ornьda işlətiş mymkin bolqan əndirit mə'dən mənвə'ləri tapьldь. SSSR işci-dьjqan xalq nazaratьnьn kellegijəsi, xalq xoçalьq alьь şorasьoqa myraçaat qьlьв, kazвek əndiritini işləв cьqarьşnь вenakarlik matirjallarь və naqlьjat kycləri bilən tə'minləşni təklif qьldь. Əndizit karxanalarьnьn вytyn jykləri nəvвətdən taşqarь taşьlьşlarь kerək.

Ejzenştejn gəllivedgə baradь

MƏSKƏV, 8 maj. Frənsijədə bolqan şora kinə rezessorь Ejzenştejn Gəllived şəhəridə bir qatar tavuşlь felmələr qojьş ycyn Amrьqanьn „Paramontfilm" fərməsi bilən şərtnama tyzdi. Ejzenştejn Gəlliveddən Məskəvgə qajtaçaq.

Kijif naqlьjatcьlarьnьn tiləkləri

KIJIF, 8 maj. Kijif naqlьjatcьlarьdan 6000 tə kişi SSSR mərkəzii ьçraqomьqa telegrəm jubarьв „Prəvda" gəzetəsiqə mehnət qьzьl вajraq nьşanь verilişni sorajdьlar.

Şərq ölkələridə

Ənglijə-Misir muzakərələri вuzuldь

LONDON, 8 maj. Muzakərələrnin uzulьşь munasabatь bilən Misir malьja vəziri Məhrəm bek qujdaqьnь mə'lym qьldь: „Təəssyfkə qarşь muzakərələrni tygətmədik, вiz Sudannь bizdən tartьв alaturqan şərtnamaqa qolqoja almajaçaqmьz".

Tyrkijənin malьjə ahvalьnь ərgəniş

ЬSTANBUL, 8 maj. Ismət paşanьn вəjanьoqa qaraqanda, Tyrkijə qarzlarьnьn tələnişini kəntrəl qьlaturqan cet ellər kəmisijəsi bilən muzakərədə Tyrkijənin hazьrqь malьja ahvalьnь ərgəniş ycyn ekspertlər belgilənişigə razь bolqan. Ekspertlikgə Frənsijə dəvlət вənkəsinin direktəri Şarl Bьstnьn belgilənişi taxmьnlanadь.

Tyrkijədə-Gəgirt manapolьjasь

ЬSTANBUL, 8 maj. Bunda alьnqan mə'lymatlarqa qaraqanda, Tyrkijə hykyməti şved gəgirt sindikətigə Tyrkijədə gəgirt manapolьjasь beriləçəgini bildirədirlər. Sindikət bunьn ycyn Tyrkijəgə 10 milijən dollar qarz berər emiş.

Təbrizdə jer qьmьrlaş

TEHRAN, 8 maj. 6-nci majda Təbrizdə jer qьmьrlab tevərəgidəgi qьşlaqlar kəp zərər kərdi.

Mə'dən uqutlarьnьn nərxьnь arzanlaştьrьş

MƏSKƏV, 8 maj. Bitьfaq xalq kəmisərlər şorasь Orta Asьja ycyn jubarьlaturqan mə'dən uqutlarьnьn narxlarьnь arzanlaştьrьşqa qarar berdi. Narxlar başpaxtaqom hьsabьqa 1 som 40 tijindən 1 som 10 tijingə tyşiriləçək.

Kəlxozlar ajrьm xoçalьqlaradn kejingə qalajatьr

Ekin frontьdan dərəklər

Paxta jerlərində 8-nci majoqaca bolqan işlərni qujьdaqь çədvəl acьq kərsətədi:

Əkrygjər	Həjdəlqan jərlər hektar bilən	Prəsənt	Əkilgənlər	Prəsənt
Əndiçan . . .	192,000	87	107,000	49
Farqana . . .	124,200	82,7	9 ,800	64
Taşkənt	106,800	83	41,100	32
Samarqand . .	49,700	70,6	4,000	6
Zərəfşan . . .	47,500	76	23,500	38
Buxara	80,100	79,5	41,000	40,5
Kənimix rajonь	3,500	77	1,800	40
Qaşqa-Darja . .	26,700	97	3 200	72
Surxan-Darja .	42,400	81	14,700	29
Xarazьm . . .	13,000	24	5,000	9
	685,000	79	336,500	39

Bu çədvəlgə qaraqanda, vaqtь kelgən bolsa həm kəpləв ekişnin başlanmaqanь bilinədi. Ajnьqsa Samarqand, Qaşqa-darja və Xarazьm əkrygləridə ekin ekiş çydə boş.

Kəlxozlar jer həjdəşni faqat 60 prəsənt вəçərgənlər. Kəlxozlarda ekin ekiş həm kejingə qalьв barajatьr. 8-nci majoqaçə kəlxozlarda 50 min hektar jakii paxtakartiklərnin 21 prəsənt. ekilgən. Bulьroqa qaraqanda, kəlxozlarnьn ajrьm xoçalьqlardan kejingə qalьв naroqanlarь bilinədi. Bu ese mə'lym bolmaqan bir nərsədir. Kəlxozlarda mehnətni jəloqa qojьşqa dyryst dьqqat qьlmaqanьdan ekiş işləri boş barajatьr.

Faqat bir Zərəfşan əkryglərində ajrьm xoçalьqlaroqa qaraqanda, sofxozlarnьn ekiş ekişləri ilgəri barajatьr.

ƏZKOMFƊRQA MƏRKƏZQOMƊNƊN 5-INCI PILENOMƊDA

LENIN MƏRKƏZQOMƊNƊŃ JOLBAŞCƊLƊQI VƏ JARDAMƊ ARQASƊDA

XATALARNƊ TYZƏTDIK VƏ TOLA TYZƏTƏMIZ

Kimki öz xatalarına gərdənigə almasa, ul fırqanın deriktif və şıarlarına həm leninnin asasın ystənəfkələrini əməlgə aşırışqa lajaqatsızdır və bolşivik eməs
ƊKRAMƊF

qatarımızna balşivik mərkəzqom və unın baş jolı atrafıqa jənədə məhkəmrək ujuşdırajıq!

Balşiviklik dədilligigə egə bolmaqan kişigə fırqamız qatarıda orın joq

VKP(B) MƏRKƏZQOMƊNƊŃ KƏLLIKTIFLƏŞDIRIŞ VƏ MUŞTUMZORLƊQNƊ BITIRIŞ TOQRƊSƊDAQI QARARƊNƊ ƏMƏLGƏ AŞƊRƊŞ TOQRƊSƊDA ORTAQ ƊKRAMƊFNƊŃ DAQLADƊ JYZƏSIDƏN BOLQAN MUZƏKƏRƏLƏR BOJƊNCA AXƊRQI SƏZI

ئورتاقلار! سوزگه چققان‌برمؤنچه ئورتاقلار خاتالارنك ئۇستىدىنى ئاتق ئاچش، بو خاتالارنك سەبەپلەرىنى ئايدىنلاشتىرب، ئاخىرىغاچا گەردەنگە ئالش مەسئەلەسىنى قويدىلار. مين، مەسئەلەنك بۇندای قويىلىشىنى جۇدە توغرى حسابلايمەن. ئەگەردە بىز بۇنى ئاخىرىغاچا ئاچماساق وەئاخىرىغاچا ئايدىنلاشترماساق، بۇنىڭ مەركەزى قومیتا، ئوكرۇگلەر وە رايونلارغا قاندای تەعەللقى بارلىغىنى تەحلىل قىلماساق، قىلغان ياگلىشلارىمزنى تۇزەتە ئالمايمز وە ئىلگەرىگە تامان باسشغا مؤمكن بولمايدى. كەمكى ئوز خاتالارىنى گەردەنگە ئالماسا، ئول فرقانك دىريكتىفى وەشىعارلارىنى هەم لينينىڭ ئاساسى يوللارىنى عەمەلگە ئاشىرشغا لاياقاتسزدر وە بالشويك ئەمەس.

مين، بۇ يېردە هەمەمەدەن ئىلگەرى بوگومولق وە لىپە ئورتاقلار كورسەتگەن ياگلىشلار ئۇستىگە توختالب ئوتەمەن. ئۇلار بۇ ياگلىشلارغا جۇدە توغرى، تەحلىل بېرەدىلەر. شۇنكديك باشقا بر موتچە ئورتاقلار هەم بزدە مؤۋافقاتسياتلاردان باش ئەيلەنىش بارلىقنى توغرى كورسەتب ئوتەدىلەر.

بزنى بۇ مؤۋافقاتسياتلاردان باش ئەيلەنشگە بەعزى بر ناتوغرى نەزەرى ئوستەنوفكەلەر تارتەدىكم، بز ئولەرگە ئوز واقتىدا زەربە بېرە ئالمادى.

بزنك وەزيفەمز ـ رەهبەرلك وەزيفەسى ـ مەنە شۇ ناتوغرى ئاقمغا وە فرقا يولىنى بۇزشغا قارشى بارش ئەدى. بز بۇنى قىلدق، لىكىن بر مونچە كيچىكب قلدق. كولخوز حەرەكەتىنك باشلارىدا بزدە هەم مؤۋافقاتسياتلاردان باش ئەيلەنش بولدى. مين، مەنە شۇ نۇقتائى نەزەردەن ئوشە واقتداغى ئوزمنك وە ئوزبېك تەشكىلاتداغى بەعزى بر ئورتاقلارنك سوزلەرىنى كوزدەن كەچىرەمەن (شوبىرىكوف: «بەعزى برلەرنك ئەمەس، هەممەنك»)، (مەجلىس زالىدان: «ئىندەمەگەنلەردەن باشقالارى»). توغرى ئىندەمەگەنلەردەن باشقالار ئىگەنى.

بۇ يېردە ئورتاقى زيلينسكى ئورتا ئاسىيا فرقا 2 نجى كېڭەشىنك ئورتاقى بولدىروف مەعروزەسى بوينچا چىقارغان قارارلاردان، كولىلىكتەفلەش ئىشىدە ئۇتتىفاقنك ئالدىنقى رايونلارىنى «قولاب يېتب ئوتب كېتىش» توغرىسىداغى كوچىرمەسىنى كېلتردى. مەنە بو ئوستەنوفكە شۇبەهسز عادەتدى فرقا ئىشچىلەرى، ئوكرۇگ هەم رايون فرقا تەشكىلاتلارىنى نا توغرى يولغا ئېتەردى. بۇندەى نا توغرى نەزەرىيەلەرگە (ئوزىچە پرينسىپيال بولغان خىيالىلارغا) ئوز ۋاقتىدا زاربا بېرە ئالمادق.

مين يېر ئىشلەرى خالق كومىسەرلىگى تامانىدان چىقارىلاتۇرغان «قايتادان قۇرش ئۇچۇن» جورنالىنى كوزدەن كەچىردم. بۇندا بر ئورتاقى «... ياپپاسىغا بېرتۇزش ئوتكەزلگەن رايونلارداغى دىيقا نلارنك كەتتە پرەسەنتى كوللىكتىفلەشسە هەم، كەتتە «فەبرىكە» تىپىدەگى خوجالقنى قورب بولمادى» دىب يازادى. كورەدگىمى، فەبرىكە خوجالىغى قۇرشنى خاهلادىلار. دىيقانلار بولسا، بۇندای فەبرىكەدەن قورقدىلار. شۇندای ئوستانوفكە وە شۇندای فەبرىكە قۇرش خاهشلارى نەتىجەسىدە دىيقانلار فرقانك كوللىكتىفلەش ئىشىدەگى توغرى يولىنى تۇشۇنەمەدىلەر.

شۇنغا ئوخشاش باشقا بر ئورتاقى «ئورتا ئاسىيانك خالق خوجالىغى» جورنالىدا «ئورتا ئاسىيا قشلاقلارنك باى تاباقالارنك مال مەحسولاتى ئىشلەب چىقارشدا توتقان ئورنلارى، ئۇتتىفاقنك مۇشتۇمزورلارىغا قاراغاندا سەلكەم ئىكى يارم حسسە كىچك (ئورتاقى كوبىيەكنك حۇجەتلەرى بوينچا ئۇتتىفاقنك ئوزىگە توق قىسمى بۇتۇن مال مەحسولاتنك 40 پرەسەنتىنى ئىشلەب چىقارادى. ئورتا ئاسىيادا قوپال تەخمىنى حساب بوينچا 15 پرەسەنت ئىشلەب چىقارادىلار» بو حال ئورتاقلار! سوزگه چققان‌برمؤنچه ئورتاقلار خاتالارنك ئۇستىنى ئاتق ئاچش، بو خاتالارنك سەبەپلەرىنى ئايدىنلاشتىرب، ئاخىرىغاچا گەردەنگە ئالش مەسئەلەسىنى قويدىلار. مين، مەسئەلەنك بۇندای قويىلىشىنى جۇدە توغرى حسابلايمەن. ئەگەردە بىز بۇنى ئاخىرىغاچا ئاچماساق وەئاخىرىغاچا ئايدىنلاشترماساق، بۇنىڭ مەركەزى قومیتا، ئوكرۇگلەر وە رايونلارغا قاندای تەعەللقى بارلىغىنى تەحلىل قىلماساق، قىلغان ياگلىشلارىمزنى تۇزەتە ئالمايمز وە ئىلگەرىگە تامان باسشغا مؤمكن بولمايدى. كەمكى ئوز خاتالارىنى گەردەنگە ئالماسا، ئول فرقانك دىريكتىفى وەشىعارلارىنى هەم لينينىڭ ئاساسى يوللارىنى عەمەلگە ئاشىرشغا لاياقاتسزدر وە بالشويك ئەمەس.

مين، بۇ يېردە هەمەمەدەن ئىلگەرى بوگومولق وە لىپە ئورتاقلار كورسەتگەن ياگلىشلار ئۇستىگە توختالب ئوتەمەن. ئۇلار بۇ ياگلىشلارغا جۇدە توغرى، تەحلىل بېرەدىلەر. شۇنكديك باشقا بر مونچە ئورتاقلار هەم بزدە مؤۋافقاتسياتلاردان باش ئەيلەنش بارلىقنى توغرى كورسەتب ئوتەدىلەر.

بزنى بۇ مؤۋافقاتسياتلاردان باش ئەيلەنشگە بەعزى بر ناتوغرى نەزەرى ئوستەنوفكەلەر تارتەدىكم، بز ئولەرگە ئوز واقتىدا زەربە بېرە ئالمادق.

بزنك وەزيفەمز ـ رەهبەرلك وەزيفەسى ـ مەنە شۇ ناتوغرى ئاقمغا وە فرقا يولىنى بۇزشغا قارشى بارش ئەدى. بز بۇنى قىلدق، لىكىن بر مونچە كيچىكب قلدق. كولخوز حەرەكەتىنك باشلارىدا بزدە هەم مؤۋافقاتسياتلاردان باش ئەيلەنش بولدى. مين، مەنە شۇ نۇقتائى نەزەردەن ئوشە واقتداغى ئوزمنك وە ئوزبېك تەشكىلاتداغى بەعزى بر ئورتاقلارنك سوزلەرىنى كوزدەن كەچىرەمەن (شوبىرىكوف: «بەعزى برلەرنك ئەمەس، هەممەنك»)، (مەجلىس زالىدان: «ئىندەمەگەنلەردەن باشقالارى»). توغرى ئىندەمەگەنلەردەن باشقالار ئىگەنى.

بۇ يېردە ئورتاقى زيلينسكى ئورتا ئاسىيا فرقا 2 نجى كېڭەشىنك ئورتاقى بولدىروف مەعروزەسى بوينچا چىقارغان قارارلاردان، كولىلىكتەفلەش ئىشىدە ئۇتتىفاقنك ئالدىنقى رايونلارىنى «قولاب يېتب ئوتب كېتىش» توغرىسىداغى كوچىرمەسىنى كېلتردى. مەنە بو ئوستەنوفكە شۇبەهسز عادەتدى فرقا ئىشچىلەرى، ئوكرۇگ هەم رايون فرقا تەشكىلاتلارىنى نا توغرى يولغا ئېتەردى. بۇندەى نا توغرى نەزەرىيەلەرگە (ئوزىچە پرينسىپيال بولغان خىيالىلارغا) ئوز ۋاقتىدا زاربا بېرە ئالمادق.

مين يېر ئىشلەرى خالق كومىسەرلىگى تامانىدان چىقارىلاتۇرغان «قايتادان قۇرش ئۇچۇن» جورنالىنى كوزدەن كەچىردم. بۇندا بر ئورتاقى «... ياپپاسىغا بېرتۇزش ئوتكەزلگەن رايونلارداغى دىيقا نلارنك كەتتە پرەسەنتى كوللىكتىفلەشسە هەم، كەتتە «فەبرىكە» تىپىدەگى خوجالقنى قورب بولمادى» دىب يازادى. كورەدگىمى، فەبرىكە خوجالىغى قۇرشنى خاهلادىلار. دىيقانلار بولسا، بۇندای فەبرىكەدەن قورقدىلار. شۇندای ئوستانوفكە وە شۇندای فەبرىكە قۇرش خاهشلارى نەتىجەسىدە دىيقانلار فرقانك كوللىكتىفلەش ئىشىدەگى توغرى يولىنى تۇشۇنەمەدىلەر.

شۇنغا ئوخشاش باشقا بر ئورتاقى «ئورتا ئاسىيانك خالق خوجالىغى» جورنالىدا «ئورتا ئاسىيا قشلاقلارنك باى تاباقالارنك مال مەحسولاتى ئىشلەب چىقارشدا توتقان ئورنلارى، ئۇتتىفاقنك مۇشتۇمزورلارىغا قاراغاندا سەلكەم ئىكى يارم حسسە كىچك (ئورتاقى كوبىيەكنك حۇجەتلەرى بوينچا ئۇتتىفاقنك ئوزىگە توق قىسمى بۇتۇن مال مەحسولاتنك 40 پرەسەنتىنى ئىشلەب چىقارادى. ئورتا ئاسىيادا قوپال تەخمىنى حساب بوينچا 15 پرەسەنت ئىشلەب چىقارادىلار» بو حال ئورتاقلار، كم قورقار ئىكەن، مىنگچە ئوندای كمشى ئوچون بزنك فرقامز قاتارىدا جای يوق، ئەگەردە بىراو فرقاغا فايدا كىلتىرە ئالسايو، ئونى ئەيتىشدەن قورقسا، بوندای كمشىگە هەم فرقا قاتارىدا جای يوق. مەركەزقوم ئاعزالارىدا يېتەرلى دەرەجەدە بالشەويكلك ئىرلىگى بار ئىدى وە حازر هەم بار. بو نەرسە ئىلگەريگى پلىنومدە هەم شوندای ئىدى، براق، ئو واقتدا هەممەمز قمزيقىشب كيتدك بزنك ياشلىلارىمزنك ئاساسى هەم شوندادر. ئەگەردە بز بۇنى ئوشە واقتدا بلسك ئىدى، ئوشا واقتدا نانقىدى كوز بىلەن قاراب، كولىلىكتىفلەشتىرش سورعەتى مەسەئەلەسىنى حەل قىلساق ئىدى، بونك بىلەن ياگلىشلارىمزغا ئوز واقتىدا زەربە بيرگەن بولور ئىدك. بونى، حازر بو يېردە بوندان باشقا خىل قىلب ئەعريفلەش مومكن ئىمەس.

بزنك قىزيقىشب كيتىشىمزنك ئامىرى شونداكم، بز فرقا تامانىدان ئالدىمزغا قويلغان مەسئەلەلەرنى حەل قيلش ئۇچۇن كيرەك بولغان شارائيتلارنى ئيسدەن چىقاردق. مين سزگه ئورتاق ئستالىننك سوزلەريدەن ئيكى جاينى ئوقوب بيرەمەن. بولار بزنك قريقىشب كېتىشدەگى خاتالارىمزنى تەكشىرشكە يارەدام قىلادىلار.

ئورتاق ئستالين ميللى رايونلارداغى ئش تەجريبەسيدە ئىكى تورلى ئاقمنك بارلىغىنى سوزلەگەن ئىدى:

«برنچى ئاقىم سادەلەشدىرشدەن، مينم يوقاردا سوزلەگنم وەزىفەلەرنى سادەلەشدىرشدەن، شوراللار ئۇتتىفاقنك مەركەزى ئۇچۇن نوشوندلگەن وە تەتبيق قىلىنشى مومكن بولغان خوجالق قۇرۇلوشى شەكلينى، چيتلەر، ديب ئەيتىلگەن رايونلاردا تەتبيق قيلىنشى مومكن بولماغان حالداۋل شەكلىنى ميحەنيك رەوشدە ئالب كېلب ئورناتش ئۇچۇن حەرەكەت قىلشدان عيبارەتدر»

«ئيكنچى ئاقىم، عەكسنچە مەحەللى خوسوسيەتلەرنك ئەھەميەتىنى ئارتتىرب يۇبارشدان، شارقداغى شورالار جومھوريەتلەرنى شورالار ئۇتتىفاقينك ساناعات رايونلارى بىلەن باغلاوچى باش وەعومومى نەرسەنى ئيسدەن چىقارشدان، سوسياليزم وەزيفەلەرى توغرىسىدا ئىنەدەمەى تار وە چيگەرەلەنگەن مللەتچيلگە موافەقلانشدان عيبارەتدر. بۇندای ئاغماچلىققا يول قويغان ئورتاقلار، ئوز يورتلارينك ئىچكى توزۇلىشى توغرىسىدا ئازحەرەكەت قىلادىلار، ئۇلاربر تەرەققياتنى تەبيعى ئاقىم ئىختيارىغا تاپشرشنى ياخشى كورەدىلەر»

بز حاقيقاتدا قيزىقب كېتدك هەم شۇ قىزىقش كەسەلى ئارقاسىدا جەنوبى قافقاز، ئورتا هەم قەويى ۋۇلۋانك تەجريبەلەرنى ئوزبەكستانغا ميخەنىك رەوشدە كرگزشگە حەرەكەت قلدق. بۇ نەرسە جۇدە نا توغرى ئىدى، بونغا قارشى قاتعى كورەش ئالب بارش دەركار. بۇنى ئورتاق ئستالين «سول» وە فرقاغا قارشى مايىللانش، ديدى. بز حازر بۇ ياگلىشنك بارلىغىنى رويەيگە چىقاردق. ئىندى بۇنك ئاخىرىغاچا ئاچىشمز لازمكم، شۇ ساباقدان جۇدە مۇستەحكەم وە ساغلام بولب چىقايىق.

شۇ مۇناسابات بىلەن ئورتاق يولداشدى بزدەميللى خوسوسيەتنى ئارتق باهالاب يوبارۇچى، شۇنغا ئاساسلانب بزدە سوسياليزم قۇرش مؤمكن ئىمەس، ديب مىسال ئۇچۇن «سافخوزلاردا پاختانى تاراققى قىلدرش»، «ئوزبېك قشلاقلارىنى كولىلىكتەفلەشتىرب بولمايدى بوتوغرىدا» هەلى شاشمای تۇرش كېرەك» دىب كورسەتوچى ئايىرم ئورتاقلارنك بار لىغىنى توغرى بيلگلەب ئوتدى. بۇ ئوك ئاغماچلىقدركم، بونغا هەم قارشى كورەش ئالب بارش لازم.

حازر بزنك ئالدىمزدا تەشكىل تاپقان كولخوزلارنى مۇستەحكەملەش بوينچا قىين ئىشلەر توربدر. بزقاچان كولخوزلارىمزنى حاقيقاتدا مۇستەحكەموەسەك، ئۇلارقاچان توغرى يولغا تۇشسەلەر، بز شۇ بىلەن دېھقانلارنك يەڭگى كولخوزلارغا ئاقىب كىرشلەرى ئۇچۇن شارايىت ئوغدىرامز. شۇمۇناسابات بىلەن مېن ئورتاق يولداشقا تامانىدان قوزغاتلغان پرەسەنتلەر مەسئەلەسىگە توختاب ئوتمەكچىمەن. مېنگچە ئوكرۇگلەرنك دىققەتىنى تەرتيبسز رەۋشدە ئوسب كېتە ياتقان كولخوز قورۇلشى پرەسەنتگە تارتقان بولساق، جۇدە توغرى قىلغان بولارئيدك، چۇنكى بۇ نەرسە حاقيقى ئاخۋالغا مۇۋافىق ئىمەس ئىدى. شۇنك ئۇچۇن مەركەز قومىتا سزنك پرەسەنتلەرىڭز جۇدە يوقارى، حاقيقاتغا توغرى كېلمەيدى، دېگەن مەزمونده كورسەتمەلەر بيردى. مەنە بەعزى بر راقاملارغا قاراڭ: تاشكەنت 93 پرەسەنت ئىدى، حازر 46 پرەسەنتگە ياقن، فارغانا 50 پرەسەنت ئىدى ـ 21 پرەسەنت، ئەندىجان 58 ئىدى، 17 پرەسەنت، خارازم 48 ئىدى، 15 پرەسەنت هەم باشقالار. مەنە، مەسالىلار كورسەتكەنىدىك يۇپرەسەنتلەر حاقيقى ئىمەس ئىدى. بۇ شۇنى يەنە بر كەررە ئاچق كورسەتدىكم مەركەزى قومىتا ئوزىنك ئارالاشۇئى بىلەن توغرى ئش قىلدى. مەركەزى قومىتا تامانىدان مەحەللەرگە پرەسەنتلەرنك حاقيقاتغا توغرى كېلمەسلگى حاقىدا

بر نىچە مەرتەلەر كورسەتمەلەر بىرشگە توغرى گيلدىكم، بۇلارياگلىشلارنى توزەتش نەتىجەسىدە قولغا كردى. شوندای بولسا هەم، توغرىدان ـ توغرى ئەيتش لازمكم، حازر هەم بر قاتار ئوكرۇگلەردە كوللىكتىفلەشونك پرەسەنتى يوقارىلىغىچاقالدى.

مەحەللى تەشكىلاتلار تامانىدان قىلغان خاتالارنى ئۇ. ك. پ. (ب) مەركەزى قومىتاسى ئوستىگە ئاغدارشغا تىلەگەنلەر تامانىدان مەجلىسلەردە خەتلەر توشدى هەم سوزنەر يورمەكدە دىب كورسەتب ئوتكەن ئورتاقلار جۇدە توغرى ئەيتەدىلەر. بۇ نا توغرى ئورنىش قورالارنى ئىلدىزى بىلەن يوقاتماغمز لازم. ئاغرق باشدان ساغ مىيگە عەيبنى ئاغدارارلق هيچ نەرسە تاپب بولمايدى.

عەكسنچە مەركەزى قومىتا، تورىستان ئاساسان 1933 نچى يلدا كوللىكتىفلەشسن ديب كورسەتما بېردى. بۇنى هەممەمزنك يادىمزدە توتىشمز لازم ئىدى. بزدەشويلنك ياھاردا ياق 51 پرەسەنت كوللىكتىفلەشدى. حاتتا بر قاتار ئوكرۇگلەر شو يلنك كوزىگەچە 100 پرەسەنت كوللىكتىفلەشمەكچى بولدىلار. بونى ئەلبەتتە ئاچ ئەيتش كيرەك. ئوزبېكستان فرقا تەشكىلاتنك خاتالارى مەركەزى قومىتادان تارتىب قشلاق فرقا يەچىيكەسگەچە بزنك ئوز خاتالارىمزدر. بو خاتالارنى هيچ قاندای يول بىلەن ۋ. ك. پ (ب) لينين فرقاسىنك مەركەزى قومىتاسىغا ئاغدارش مؤمكن ئىمەس. بۇ يېردە ئورتاقى بوگومولق وە ئوز سوزيدە ئۇنك گەپلەرى ئاستىغاچزب ئوتكەن ئورتاقى لىيپەنەر ۋ.ك.پ(ب) مەركەزى قومىتاسى ياردام بېرمەسە وە ئورتاقى ئستەلين ئاگاھلاندرماسا بز ياگلىشلارىمزنى بوندان هەمگەتەرەك قلغان بولار ئىدك، ديب جودە توغرى كورسەتب ئوتەدىلەر. مەركەزى قومىتانك ئاگاھلاندرىشوە كورسەتمەلەر بېرىشى ئارقاسىداغنا بز ئوز خاتالارىمزنى توزەتب ئالشغا مووافقاق بولدق.

مېن يەنە بەعزى بر ئورتاقلارنك سوزلەرىگە توختالب ئوتمەكچىمەن. ئورتاق ريزايف ئوزىنىڭ مەنىسى بو يېردە ئەيتكەن سوزىدە حارازم ئوكرۇگ فرقومى خاتا قلسا هەم، ئوزىنىڭ خاتاسىنى توزەتش ئۇچۇن توغرى قارار قابول قىلدى، بو قارار ئورتاق ئەكرامف بىلەن مووافقلاشتىرلدى هەم ئورتاق ئەكرامف بونى توغرى حسابلادى، ديدى. براق، ئورتاق ريزايف بزنك توغرى تىلەفون خاتى ئارقالى گەپلەشكەن‌سوزلەرىمزنى خاتىردان چقاربدر. مېن شوندا مەركەزى قومىتانك ئورتاق ئىسكەلكننى ئورنىدان ئالب، بزنك ئەختىيارىمزغا يوبارىلىشى توغرىسداغى قارارنى ئەيتدم. بو نەرسەخا رازمداغى ياگلىشلارنى توزەتش ئۇچۇن شارايىت توغدىرش ماقسادىدا قىلندى.

ئورتاق ريزايف ئىسكەلكننك ئالىنشغا رازلىق بېرمەدى. بو بىلەن مېنگچە ئو (ريزايف) جارازمداغى ياگلىشلارنى توزەتشكە هەم قارشى توردى. ئورتاق ريزايف، بزنك قرقادا بوندای عاداتلار يوق. ئورتاق ريزايف يەنە مەركەزى قومىتا بزلەرنى ئالش توغرىسىدا قارارچقارب توغرى قىلدى، لىكىن، ئوزىنك قارارىغا بزلەرنك ئالىنشىمز سەبەبلەرنى نا توغرى يازادى، ديىدى، (ريزايف، نەمە ئۇچۇن ئىلگەرى بزلەرنك مەعروزەلەرىمزنى ئيشتمەدگز؟).

... ئورتاق ريزايف، سزنك گەپ تاشلاشگز ئوز فايداگزغا ئەمەس... ئوكرۇگ فرقا قومىتاسى مەركەز قومىتانك ئىشاندچىنى ئاقلايالمادى. كوللىكتىفلەنتىرش توغرىسىدا مەركەزقومىتا وە مەركەزى ئىكن كومىسىيەسگە نا توغرى ماعلوماتلار بېرب توردى. ئەگەردە بز بالشويك مەركەزى قومىتاسى بولماسدان، باردى ـ كېلدىنى كوپەيتىرب، ئورتادا مۇزاكەرەلەر قىلىشب ئولترسق، بونك نەمە خاجاتى بار؟ ديب سوراق بولىشى مومكن. ئەگەردە بز شوندای حەرەكەت قىلماساق، بزنك توغرىمزدا و. ك. پ (ب) مەركەز قومىتاسى ئورتا ئاسىيا بيوراسى حەرەكەت قىلادى. شوندای موهم فورسەتدە، مەركەزى قومىتانك قارارلارى بولغان حالدا، يەنە سزنى چاقرب ئالىش، قايتادان مەعروزە قىلدىرش ياگلىشلارنى توزەتشنى قىينلاشتىرغان بولار ئىدى.

يەنە، مەركەزى قومىتانك سياسى ئىجادى تەعبيرلەرى نا توغرى بولسا، بوندان شو چىقادىكم، مەركەز قومىتا ئوكرۇگ رەھبەرلەرنى ئولارنك خالەت روحيەنى يوقاتمىدان عبارادر. بز، سايلاۋ ئۇسولىغا قۇرلغان تەشكىلاتلار قاشداغى كەمباغالار گروھىگە يولباشچىلقنى مۇستەحكەملەش توغرىسىداغى چارالار سىستەمەسىنى ئشلب چقۇۋمز ۋە ئولارنك ئشلەرىنى كەمباغالار ئۇيۇشماسى بىلەن باغلاۋمز لازم.

ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقومىتاسى قارارىغا مووافق كەمباغال گروھلەرىگە رەھبەرلكنى بيواستا فرقا تەشكىلاتلارى ئالب بارادىلار. بزدە كەمباغالار ئۇيۇشماسى ياشاغانلاردان ش سەل باشقاچاراق. كەمباغال گروھلەرىگە رەھبەرلكنى وە كەمباغال گروھلەرىنك بو تەشكىلات بىلەن بولغان ئشىنى قاندای قىلب ياخشى باغلاش مەسئەلەسى ئۇستىدا چۇقۇر ئويلاۋمز كېرەك.

ئورتاق ديبينكو بزنك خاتالارىمزنى بەلگىلەشدە، گوسپلان ماتىرىيالارىغا ئاسالاندى. بو ماتىريالدا گويا پاختاچىلقنى ريۋاجلانتىرشدا ئورتا ئاسىيا جۇمھوريەتلەرىگە قاراغاندا ئوزبېكستانىنك ئۇتقان ئورنىنى ساقلاش كېرەك دىگەندەى فكر بلدىرىلگەن. ئورتاق ديبينكونك گەپىگە قاراغاندا بزنك كوللىكتىفلەشدىرش ئىشىدەگى خاتالارىمز هەم مەنە شوندان كېلىب چققان. مېن بوندا هيچ قاندای باغلانش كورەمەيمەن وە كوللىكتىفلەشدىرش‌سۇرەتلەرىدەگى خاتالارنى گوسپلاندا ئولترغان فرقاسز بر چىنەۋنيك تامانىدان پاختا پرەگرەممەسىنى حەل ئېتش ئۇچۇن ئىلگەرى سۇرىلگەن مىللى مامينت بىلەن باغلاشنى توشنەمەدم

زايف: ئو 20 گە ياقن ويگوورتالدى. ئەندى ئونغا هيچنەرسە ئىمەس).

ئورتاقلار، بىزدە مارگسزم فورمولەسى بار كم، سان سىفەتگە ئەيلەنەدى. ئورتاق ئەبوش ئەحمەد دفده بو نەرسە سىفەتگە كيلمەدى. سزدە بولسا، ئورتاق ريزايف، بو نەرسە يوز بېردى. بز بوخارا مەسئەلەسى بوينچا ويگوور يازدق وە جودە توغرى ئىدى. ئەگەردە بزبوخارغا سياسى نوقتائى نەزەردەن موعامالا قىلماى قاندايدر ـ ياشقا يول بىلەن موعامالا قىلساق ئىدى، مەركەزقومىتانك پلينومى بوندای ئىجراسىغا بىيوراسىنى ھەيدەشى لازم ئەدى. لىكىن، پلينومنىڭ ئاحوالى بولسا باشقانى كورسەتب تورادى.

ئورتاق ئستيپانف، كەمباغالار بىلەن ئشلەشدە عۇمومى ئتتىفاق مقياسىداغى ئش شەكلىگە ئوتش مەسئەلەسىنى كوتەردى. مېنگچە، حازىر باشقا شەكل ئۇستىدە گەپ روۋمز لازىم. مەسئەلەنى ئورتاق ئستيپانف قويغانچا قويش يارامايدى بز تاشكەنت وە فارغانا ئوكروگلەردە كەمباغالار ئۇيوشماسىنى تۇگتشدە شاشلدىق (جايدان ئاۋاز: «بو مەسئەلەدە هەم خاتا بولدى، بز ئتتىفاق شەكلىنى قوۋلاب يېتب ئونى ئوتب كېتشنى ئستەدك»).

توغرى، مەسئەلە خۇددە شوندای بولىب چقدى، حالبوكى بزنك شايتمزدا بوندای قىلش مومكن ئىمەس. بو حاقدا ئسپالبيورانك قارارى هەم بار. بو قارارداغى كەمباغالار ئۇيۇشماسىنى قايتادان ئۇزش وە ئۇلارنى ئشچىلەر بىلەن مۇستەحكەملەش، «سىنفى كۇرەش ئشلەرىنى ئالب باروچى عالاحىدا كومىسىيەلەر» ئۇزمەسلك، بەترەك وە كەمباغالارنى بايلار بىلەن سىنفى كۇرەشكە تارتا وە ئۇيۇشدىرا بىلش كېرەكلىگى تەكلىف قىلندى. شونك ئۇچۇن ئورتاق ئستيپانف حازىر كەمباغالار ئۇيۇشماسىنى تۇگتش مەسئەلەسىنى ئىلگەرى سۇرشدە حاقلى ئىمەس. بزدە بو تەشكىلات بىر ـ سوۋ ئىسلاحاتى ۋاقتىدا سىنالدى. ئو ۋاقتدا بز خۇددە قوشچىلار سايوزىغا يەعنى كەمباغالار ئۇيۇشماسىغا سۇيانب ئش كورگەنلگمزنى ھەممەگز ياخشى بلسەگز كېرەك. حازىرغى ۋەزيفە ـ كەمباغالار ئۇيۇشماسى ئىشدە فرقا يولىدان چىتلەشكە يول قويماسلق، كەمباغالارنك بر قسمىدا ئورتا دىيقانلارغا قارشى بولغان حالەت روحيەنى يوقاتىدان عبارادر. بز، سايلاۋ ئۇسولىغا قۇرلغان تەشكىلاتلار قاشداغى كەمباغالار گروھىگە يولباشلىق، كەمچىلكسز قىلب كورسەتەدىلەر، ياشاسىن دىب ئچقىرادىلار. ئەگەردە، كولخوزلارنى كورب چقماقچى بولساڭ، بۇنەرى ئولدن بىلب تىكشلى چارا كورگەن بولادىلار.

(داۋامى ئىرتەگە چىقادى)

ئورتاقى ديبينكو، بوندای نارشقارشى قاتعى رەۋشدە كۇرەشمەكىمز كېرەك، دىيدى. ئۇنك بو سوزى جۇدە توغرى. چۇنكى، بو ئورتاقتاسىيانك باشقا مىللى جۇمھوريەتلەرىگە نسبەتەن ئوزىگە تار مىللەتچىلىگى (شاۋينيزمى) در. بز، مەسئەلەنى بو خىلدە قويوچىلارغا قارشى زەربە بېروۋىمز لازم. مەسئەلەنك ماھيەتى، ئوزبېكستان پاختاچىلق ئىشىدە باشقا جومھوريەتلەرگە نسبەتەن ئوزىنك تۇتقان ئورنىنى يوقاتشدا ئىمەس، بو ـ بزنك نەزەريە ئىمەس، بزبونەزەريەگە قاتعى زەربە بېروۋىمز لازم. شونى هەم ئەيتب كېتش كېرەككم، ئورتاقى ديبينكو تامانىدان تىلگە ئالنغان هەلمگى خۇججت گوسپلانك قشلاق خوجالق سيكسىيەسىدەگى بتنە فرقاسز چىنەۋنك تامانىدان ئوپلاب چىقارلغان نەرسە بولب، ئەسلدە ناتوغرى ۋە ئوزىدەن شاۋينيزمنىڭ هيدى كيلب تۇرادى.

بەعزى ئورتاقلار بزدە پاختاچىلقنك كەتتە سۇرعەت بىلەن ريۋاجلانۇۋىنى ئوزبېك شاۋينيستلگى دىمەكچى بولادىلار. بو قاتعىمان ناتوغرى ۋە حاقسىز حالغا خىلافدر.

كىچە سوددا سابق عەكسولچەرەكەتچىلەردەن بىرى، باسماچىلارنك قاندای قىلب 23 نچى يىلدا قۇرۇلتای چاقرغانلقلارينى ۋە ئوندا ئاسىسى ۋەزيفە قىلب «پاختانى بىتىرش ۋەزيفەسى» نى قويغانلقلارينى سويلەب بيردى. شونى ئيسدەن چىقارماسلغمز كيرەككم، بورجوۋازيا مىللەتچىلەرى ۋە بورجوۋازيا مىللەتچىلگى تەئسىرىگە بيرلگەن بەعزى بر فرقا ئاعزالارى پاختاچىلقنك ريۋاجلانۇۋىغا قارشى كۇرەشمەكدەلەرو ئوزبېكستانىڭ مۇستاقىللىغىنى، ئقتىسادى جەھەتدەن شورالار ئىتتىفاقىغا باعلانماسلىغىنى ۋە ئونداڭ تاجرالب باشاۋينى ئستەيدىلەر. گەرچى «ئىنا عامفچلار» دان عبارات بولسا هەم فرقامز ئىچىدەگى مەنە بو مىللەتچىلەر ئاغەماچىلغى حازر هەم‌ئوزىنك ئىزينى يوقاتقان ئىمەس، مين، ئاچقدان ئاچق پاختاغا قارشى كۇرەشە يانقان بورجوۋازيا توغرىسىدا گەپرب هەم ئولترمايمەن، بو هەممەمزگە مەعلوم نەرسە.

بز مەسئەلەنى، بو ئورىنشلارنك هەممەسىگە ئولم زەربەسى بېرەدىغان قىلب قويماغمز كيرەك. پاختاغا قارشى كورەشوچى ـ ساناعەتنك ريۋاجلانۇۋىغا قارشى كۇرەشوچىلەر. بزنك ۋەزيفەمز ـ مەملەكەت ئىچىدەگى بۇتۇن مۇمكىنلكلەرنى سەفەر بەرلك قىلمىش ۋە چىتدەن مال كرىتشنى بتىرش ئوچون كۇرەشو، ئوزبېكستان دىيەقانلارينك ئتتىفاق پروۋلىتاريياتى بىلەن مەحكەم عالاقاسى ئۇچۇن كۇرەشودر.

بز شونغا ئىنتلمەگمز كيرەككى، پاختاچىلقنك ريۋاجلانۇۋى توقماچىلق ساناعاتى ئۇچۇن خام مال بازاسى (مەنبەعى) ۋوجودكە كيلتىرسن. شورالار ئتتىفاقى چىگەرەسىدەگى بوتۇن ئىمكانياتلار موبليزەنسيە (سەفەربەرلك) قىلغان ۋاقتىدا عىنا بو ۋەزيفەنى بەجەرش مزمكىن. شونك ئۇچۇن، ئوزبېكستاندا پاختاچىلق باشقا مىللى جومھوريەتلەر حسابىغا ريواجلانايتر، دىيش بوش گەپدر.

مېن يەنە كوز بوياش وەئورتاقى ديبينكونك ئوز گەپىگە هەم قاقلب ئوتەمەن. كوز بوياش مەسئەلەسى ـ ئىك ئاساسى مەسئەلەلەردەن بىرىدر. ئايرم قرفا ئاعزالاردا، بەعزەن بۇتۇن بر فرقا تەشكىلاتىدا بۇ خىلدەگىشنى قانچا ئستەسەگز، شۇنچەتاپش مۇمكىن، شونك بىلەن بركە بۇتوغرىدا ئوزىگە يارامسا سىستەمە ياشاب كېلمەكتە. بزدە كوپنچە شوندای ئاحوال حۇكم سورەدىكى، رايكومغا پارىب كەپلەشە باشلاساڭ سىنگە يامان وە ناقولاى ئش بار ئىشنى ئەيتش ئورندا هەر واقت بۇنى ياشىرادىلاروە ئوزلەرىدە بۇتۇن ئشنى ياخشى، كەمچىلكسز قىلب كورسەتەدىلەر، ياشاسىن دىب ئچقىرادىلار. ئەگەردە، كولخوزلارنى كورب چىقماقچى بولساڭ، بۇنەرى ئولدن بىلب تىكشلى چارا كورگەن بولادىلار.

JƏNƏ QULAJLƆQLAR

كولخوزلار ئۆچۆن قوشىمچا قۇلايلىقلار توغرىسىدا

ئوزبىكستان ئ. ش. ج. مەركەز ئىجراقومى ۋە خالق كومىسسارلەر شوراسىنىڭ قارارى.

1930 نچى يىل، 8 نچى ماى، سان-92. سامارقاند شەھىرى.

كولخوزلارغا قوشىمچا خوجالىق يارداىمى ۋە پاختا پىلانىنى بەجىرش ئىشىدە يارداىم كورسەتىش ماقساددا، ئوزبىكستان ئ. ش. ج. مەركەز ئىجراقومى ۋە خالق كومىسسارلەرشوراسى، «كولخوزلار ئۆچۆن يېڭىدىن ھاقىدا» 1930 نچى يىلنىڭ 9 نچى ئەپرىلىدە چىقارىلغان 72 نچى سان قارارىنى، «ئوزبىكستانسكايا پراۋدا» نىڭ 30 نچى يىل 10 نچى ئەپرىل تائىرخلىق 80 نچى سانى) كېڭەيتىرىپ، قۇيىداغى تەدبىرلەرنى تېزلىك بىلەن ھەمەلگە ئاشۇرۇۋاغا قارار قىلادى:

1. پاختا ئېكىن پىلانىنى ئارتدىرىپ بەجەرگەن كولخوزلارغا (ئش ھايۋانلارى ۋە دېھقانچىلىق ئاسبابلارى ۋەمومىلەشتىرىلگەن كوممونىلەر، ئەرتىللەر ۋە يېرنى بىرلەشىپ ئىشلەۋاتقان شىركەتلەرگە)، پىلاندىن تاشقارى ئېكىلگەن ھەر بىر ھېكتەرگە شەرتلەش بونۇسى ئىكى ھىسسە بېرىلسۇن.

2. كولخوزلار (كوممونىلەر، ئەرتىللەر ۋە يېرنى بىرلەشىپ ئىشلەۋاتقان) ئۆچۆن، سالىق تۆشەتۇغان دارامات، «31-1930 نچى يىل ئۆچۆن بىرلەشكەن قشلاق خوجالىق سالىغى ھاقىدا» ئوزبىكستان ئ. ش. ج. مەركەز ئىجراقومى ۋە خالق كومىسسارلەر شوراسىنىڭ 1930 نچى يىل 15 نچى ئەپرىل تائىرخلىق 54 نچى سان قارارى بىلەن (1930 نچى يىلنىڭ توپلامى، سان 8، ماددا-52) شۇ جاى ئۆچۆن بىلەنگىلەنگەن پاختا دارامادىنىڭ نورمىسىدەن ئىكى ھىسسە كەم بېلگىلەنسۇن.

3. بىرلەشكەن قشلاق خوجالىق سالىغى يۈزەسىدەن كولخوزلارغا بېرىلەتۇغان بۇتۇن يېڭىلىقلار، سۇۋ يىغىمىغا ھەم جارى قىلنسۇن.

4. 30-1931 نچى يىلدا كولخوز (يېرنى ئومومىلەشكەن ئىش ھايۋانلارى ۋە دېھقانچىلىق ئاسبابلارى بىلەن ئىشلەيتۇغان كوممونىلەر، ئەرتىللەر ۋە يېرنى بىرلەشىپ ئىشلەۋاتقان شىركەتلەر) ئاغزالارى، قانون بوينىچا بېلگىلەنگەن ئوزگە-ئوزگە سالىق قويىشىدان ئازاد قىلنسۇنلار.

5. ئوزبىكستان ئ. ش. ج. خالق يېر ئىشلەر كومىسسارلىقىنىڭ توقايزارلاردىن ۋە يوللار ھەمدە سۇۋ يوللارى قىرغاقلاردىا ئوتقازىلغان باغاچلى يېرلەردەن (سايلار ئۆستىدەگىسۇۋ ساقلاش ئەھەمىيەتلىگە ئېگە بولغانلاردان باشقا) كولخوزلارنىڭ ئومۇمىلەشتىرىلگەن خوجالىق ۋە مەدەنى بىناكارلىق ئىشلەرىگە ھەمدە كوچىمەتچى كولخوزلارنىڭ خوجالىق ۋە مەدەنى بىناكارلىقلەرىگە ياغاچ، تاش، گەنچ، لاى ۋە قامىش ماتىريالىلارى بىپۇل بېرىلسۇن. ئوزبىكستان يېر ئىشلەرى خالق كومىسسارلىقىگە، ئوزبىكستان ئېچكى ئىشلەر خالق كومىسسارلىقىگە، كولخوز سەنئىتىگە ۋە ئوزۇۋەدخوزغا، بىناكارلىق ماتىريالىلارى يۇبارش تەرتىبى ھاقىدا بر ھەفتە ئىچىدە دەستۇرلىمەل نەشر قىلىش ئىشى تاپشىرىلسۇن.

6. ھەر تۇردەگى كولخوزلارنىڭ ئومۇمىلەشكەن ھايۋانلارنى ئىكى يىلغاچا ئوت-خەشەك پۇلىدىن ئازاد قىلىنىپ، كولخوز ئاغزالارنىڭ ئومۇمىلەشمىگەن ھايۋانلاردىن ئالدىنا تۇرغان ئوت-خەشەك پۇلىنىڭ تەڭسىسى شۇ مۇددەت ئىچىدە، ئىكى ھىسسە كەمەيتىرىلسۇن.

7. كولخوزلار (كوممونە ھەم ئەرتىللەر) ئىكى يىلغاچا دەۋلەت يېر مۇلكىدەگى ئوتۇن ۋە ئوت-ياقىش ئاشىيالارى ۋە يانتاق ئۆچۆن ئالدىنا تۇرغان يېغىلاردان ئازاد قىلىنىپ، شۇ مۇددەت ئىچىدە يېرگە برگە ئىشلەشگەن شىركەتلەردەن يېغىلار تەڭسىسى ئىكى ھىسسە ئازرالىنىلىسۇن.

8 كولخوزلارنىڭ (يېرنى بىرلەشىپ ئىشلەگۈچى ۋە ھايۋان ھەم قشلاق خوجالىق ئاسبابلارى ئومۇمىلەشتىرىلگەن كوممونە، ئەرتىل ۋە شىركەتلەرنىڭ) باھارىكار يېرلەردەگى زىيىر ئېكىنلەردىن ئالدىنا تۇرغان قشلاق خوجالىق سالىغى كەمەيتىرىلسۇن. بۇنىڭ ئۆچۆن ئۇلارنىڭ داراماد نورماسى- قشلاق خوجالىق سالىغى توغرىسىداغى قانون بىلەن مەئلوم جاى ئۆچۆن بېلگىلەنگەن داراماددان 50 پرەسەنت قىسقارتىلسۇن. (قانۇنلار مەجمۇەسى، 1930 يىل، سان 8، ماددا 52).

9. ھەممە كولخوزلارغا قاراشلى تېگرىمەنلەر، تېگرىمەن يىغىمىدان ئازاد قىلىنسۇن، شۇنىڭدىك ئۇلارنىڭ شۇ يىغىملار بوينىچا غالىلا تايىيارلاغوچى تەشكىلاتلارغا بولغان بۇتۇن قارزلارى دارخان قىلىنسۇن.

10. كولخوز قىزىل چايخانالارى ۋە فاقات كولخوزچىلارغا خزمات كورسەتكەن ھەم ئوزبىكستان مالىيا خالق كومىسسارلىگى تامامىدان يېر ئىشلەرى خالق كومىسسارلىگى ۋە ساۋدا خالق كومىسسارلىگى ۋە يېرگە نەشر قىلىنا تۇرغان ئىنستىروكسىيەگە مۇۋاپىق قايىد قىلىنغان قشلاق خوجالىق ماھسولاتلارىنى ئىشلەگۈچى ھۆكۈمەت ئورگانلار 3 كۈن مۇددەتتى بىلەن زەرور سىيركولەر كورسەتمىلەرىنى بېرىش تەكلىپ قىلىنسۇن.

12. ئوزبىكستان مالىيا خالق كومىسسارلىگىگە، ئۇشبۇ قارارغا مۇۋاپىق، 1930-31 نچى يىل بۇدجەت كونترۇل راقاملارنىڭ داراماد قىسمى توغرىسىدا ئوزبىكستان خالق كومىسسارلەرى شوراسىغا تۇزەتىشلەر كىرىتىش ئىشى تاپشىرىلسۇن.

ئوز. ئ. ش. ج. شورالار مەركەزى ئىجراقومىنىڭ رەئىسى: ئا. ئاخونباباىف.

ئوز. ئ. ش. ج. خالق كومىسسارلەرى شوراسىنىڭ ئورۇنباسارى: ئا. كەرىمۇف.

ئوز. ئ. ش. ج. شورالار مەركەزى ئىجراقومىنىڭ سەركاتىبى: ئا. ماۋلانبىيكۇف.

JƏNI BUXARA SYR-

ƓƏLIB QALDƆ

RAJONDA, EKIŞ IŞLƏRININ BARBŞƆ ÇYDƏ VƏ ÇYDƏ QALAQ XALDA BARA JATƆR. MUŞTUMZORLARNƆN TYRLI NƏJRƏNLƏRI TEGIŞLI QARŞƆLƆQQA YCRƏMƏDI.

ƏGƏR TEKŞIRIŞ IŞLƏRI, HYKYMƏT DERIKTIFLƏRI BOJƆNCA ƏTMƏS EKƏN, KƆKLƏM REÇƏSINI BƏCƏRIŞ HƏVF ASTƆDA QALAÇAQ

تىكشىرىشنىڭ سورعەتى سوست

يەكى بوخارا رايوندا ئېكىن مايدانلارنى تەكشىرىش 12 نچى ئەپرىلدە باشلانغان ئىدى. ر. ك. ئى. ئىدارىسى بۇلۇنغۇر رايوندىغى تازالاۋنى توغرى يولغا سالىشى كېرەك. ت.

قورت ئۇرۇغدىنىڭ تارقالىشى قاندۋارلىق

تاشكەنت (ئوز شۇئەيەمزدەن). سىرىد ئاز شولۇك راپورت بېرىدى: قورت ئۇرۇق تارقاتىش ھەممە جايدا ياخشى كېتىۋاتىر. ئوزبىكستاندا 178 مىڭ 500 قۇتى تارقاتىلىپ، پىلان 70 پرەسەنت بەجەرلدى. سۇرخان دەريا، بوخارا، فارغانا ئوكرۇگلىرى ھەممەدەن ئالدىنراق. سامارقاندئوكرۇگى ئارقادا قالدى. بۇندا پىلان 30 پرەسەنتكىنە بەجەرلدى. باشقا جۇمھورىيەتلەرگە كېلىسەك، قورت ئۇرۇق تارقاتىش پىلانى تۇركمەنستاندا 83، ناچىكستاندا 55، قرغىزستان ۋە قازاغستاندا 50 پرەسەنت بەجەرلدى.

«يولتاى» كولخوزى ئېچىلدى

مرزەچول رايوندىغى «يولتاى» كولخوزى 725 ھېكتەر پاختاسىنى بىرنچى مايغاچا پىلاندا كورسەتىلگەندەن 10 پرەسەنت ئاشىغىنى بىلەن ئېچىلدى. كولخوزچىلار مال ئاۋۇقى، ئەسباب كەملىگى ۋە باشقا توسقىنلارغا قاراماستىن جۇدە كەتتە قاھرامانلىق كورسەتتىلەر.

تۇركمەنستان ۋە قرغىزستان موپىر مەركەزلىرى، ئىشتىك!

سىزلەرنى ئوزبىكستان موپىر مەركەزقومى تىجتىماعى موساباقاغا چاقىردى

ئوزبىكستان موپىر مەركەزقومى، موپىر ئىشلەرىنى كېڭەيتىش ماقساددا، ئوزبىكستان موپىر مەركەزى قومىتالارىنى تىجتىماعى موساباقاغا چاقىردى. بۇنىڭ ئاساسى شەرتلەرى قويىلىغىچا:

موپىرگە يەكىنى ئاغزالار قىسابول قىلىش ئىشلەرىنى كېڭەيتىرىش، خاتىن - قىزلاردان 25 پرەسەنتتەن كەم بولماسلىق شەرتى بىلەن موپىرگە تارتىش، 31 نچى يىلنىڭ بىرنچى يەنۋەرىگىچە بۇتۇن موپىر ئاغزالارىنىڭ خەت - ساۋادىنى چىقارىش، س. ب. قورسلارى ئاچىش؛ كولخوز ۋە سافخوزلار ئالدىدا، موپىر يەچىيىكەلەرى تۇزىش، ئاغزالارنى 100 پرەسەنت موپىر ئەدەبىياتى ئانرافىنا جەلب قىلىش («پوت موپىر» ئىسپوتنىك موپىريتسە» جورنالى - لاريغا ئابونە قىلىش) ۋە باشقالارنى تەكلىپ قىلدى.

ئوزبىكستان موپىر مەركەزقومى، جۇمھۇرىيەت مەقياسىدا موپىر ئاغزالارىغا يەپىنەلمىلەل روھىدە تەربىيە بېرىش تەلەگىدە 14 تە توگەرەك، موپىر يەچىيىكەلەرى ئۇچۇن سەمەرىلى ئىشچىلەر ۋە كانبلار تايىيارلاش تەلەگىدە 7 جايدا قورسلار ئاچىشنى لازم تاپدى.

تازالاۋ توغرى يولغا سالىنسۇن

راستوفسىف (ئوز مۇخبىرىدان). بۇلۇنغۇر رايوندا شورا زازالاۋى كوپ ناتوغرىلىقلار بىلەن ئوتىنا ياتىر. تازالاۋ كەمىسىيە رەئىسى سالىروف بىزارلىق، خاتىنبازلىق ۋە باشقا ياراماس ئىشلەر بىلەن شۇغۇللاندى. سوئىدەن ئۇ ھەيدەلىپ كومىسسىيە سەستەفى يەكىلەنگەن ئىدى. يەكىنى سەستەفىدە گىلەرىتىسى ھەم ئوزبىيكچە تىل بىلمەيدىلەر. بۇنىڭ ئۆچۈن دېھقانلار قىمىنالاياتمۇلار. قارا ئاريق مەتلۇبات كوپىرەتىفىنىڭ ئىدارا رەئىسى بولداش ئاچىلىق، حاقىقاتدا بەترەك بولىپ ھەم قىزىل ھەسكەرلىك خزمىتىدا تۇرغانلىدا يا مىداغىنا پەستىدىن بوقارىغا كوتەرىلگەن ئىدى. كومىسسىيە ئوز ئالدىچا ئۇنغامالارنىڭ نارىخىنى ئاشىرىپ قويىسەن» دىپ ھەيىب قويىپ، 3 نچى كەتمگورىيە بىلەن ئىشەن ھەيدەپ، جىنايى تەرتىبىدە ئەشمنى تىرگەۋچىگە بىردى. ئاچىلمىنىڭ بۇندان باشقا جىنايانى يوق. كوپىرەتىفىنىڭ مالىلارىغا ئارتىق نارخ قويىشدا ھەيىلى ھەم ئىمەس. ئاچىلىق روسچە خات بۇياقتا تۇرسۇن، ئوزبىكچىنى ھەم ياخشى بىلمەيدى. نارخ مەسئەلىسى حىسابچىغا باغلىق ئىدى. كومىسسىيەلەر بۇ تەرەفنى ئويلامای بەترەكلەرنىڭ ئاياغىنى قىرقا يانىرلار. بۇندای ناتوغرىلىقلار رايونىڭ كوپ قىسقىلاقلاردا بولىپ ئوتىدى. ر. ك. ئى. ئىدارىسى بۇلۇنغۇر رايوندىغى تازالاۋنى توغرى يولغا سالىشى كېرەك. ت.

ƆKRAMƆF

rajonƆda jappasƆqa kƆlliktifləş nətiçələrini məhkəmləş syst

JappasƆqa kollektifləşdik, deв qaraв tyriş jaramaidƆ. KƆlxozlarnƆ mystəhkəmləş kerək. BunƆn ycyn maddƆ tamandan jardam qƆlƆş, mehnət işləri, əgrənəmija lardamƆ, fƆrqa və şora rəhəərligini kycəjtiriş dərkar

ƆkramƆf, rajonƆdaqƆ kəmciliklərni joqatƆв, kƆlxozlarnƆ mystəhkəmləş taman hərəkətni kycəjtiriş kerək

سامارقاند ئوكرۇگ ئىكرامىف رايوندىغى دېھقانلار 95 پرەسەنت كوللىكتىۋلەشدى. رايوندا 9 مىڭ 500 خوجالىقدان عىبارات 41 تەيىرىك كولخوز تۇزۇلدى.

ياپپاسىغا كوللىكتىۋلەشدىرىشنىڭ ھەممىلى ئىشلەرى ئاسانلىق بىلەن ئوتمەدى. مۇشتۇمزورلارنىڭ قارامۇقارشىلىقلارىغا قارشى قاتتىق كۈرەش شۇلدى. نەتىجىدە «ئىكرامىف» رايون بەترەك، كەمباغال ۋەئورتا دېھقانلارنى سوسىيالىزىم خوجالىغىغا قادام باسىدىلار.

ياپپاسىغا كوللىكتىۋلەشدىك، دىب قاراب تۇرۇش بولمايدى. كولخوزلارنى مۇستەحكەملەش كېرەك. بۇنىڭ ئۆچۈن مادىي تامامىدان يارداىم قىلىش، مەخىت ئىشلەرى، ئەگرەنۇمىيە يارداىمى، فرقا ۋە شورا رەھبەرلىگىنى كۈچەيتىرىش دەركار.

براق، رايون فرقا ۋە شوراتەشكىلاتلارى بۇتوغىردا يېتەرلىك ئىشلەمەي تۇرادىلار. مەسىلەن كولخوزلاردا تەئمىنات مەسئىلەسىگە كېلىسەك تەرتىبسىزلىكلەر بولايا تىر. كوپ كولخوزلاريېتەرلى يارداىم ئالغان بولسالار ھەم، ئايرىم ئاغزالارغا ئاۋاقاتنى چۈشەكەم بېرەەلمەر. پارچاقارا قشلاغىداغى «شارق يۇلدۇزى» كولخوزنىڭ ئىدارىسى بەزى بر ئاغزالارغا بىرئايغا 3 سوم پۇل ۋە 20 قاداق ئۇن بېردى، خالاس. ھازىرغى پاختا ئېكىشدەگىكەتتە مەخىت بارب تۇرغان مەھەلدە ئاۋقات تەلەب قىلىنادى. كولخوزچىلارنىڭ كوبى كەمباغالدىر. ئۇلارنى يېتەرلى ئاۋقات بىلەن تەئمىنلەش كېرەك. كولخوزلارنىڭ كوبلەرىدە ئىش ھايۋانلارغا يېم ۋە خەشەك يوق. رايون پاختا سايوزى بۇ تۇغىردا قاندقارلىق يارداىم بېرمەدى.

يەنە بر مۇھىم ئىش مەخىتنى تەرتىبگە سالىشدىر. بۇتوغىردا رايون كولخوز پاختا يوقاردىن كېلگەن قوللانمالارنى يۇبارب، قاراب تۇرب ئالدى. رايوندىغى ئايىرم كولخوزلاردا (ئوكتەبر، كەلىنىن، ئىكرامىف، كەرىمف ۋە باشقالار) مەخىت تەرتىبى، ئىشچى بىرىگەدەلەرى ئەگرەنۇم ۋە كولخوزنىڭ ئوز تەشەببۇسى بىلەن ياخشى بارا ياتقان بولسا ھەم، كوب كولخوزلاردا مەخىت ئىشلەرى قاندقارلى ئېمەس (ئىنقىلاب بايراغى ۋە باشقالار). بولاردا دەنگەسىلىكلەر يوز بېرب، كولخوزداغى ئىشلەرنى كېچىكە سۈدرەيىاتىر. كولخوزلارداغى فرقاۋە كومسومول ئاغزالارى ھەم كولخوزداغى مەخىت ۋە ئىشلەب چىقارشنى ئوسدىرىش توغرىسىدا فرقاسزلارغا نەمونە بولالماى تۇرادىلار.

كەلىنىن كولخوزداغى فرقا ئاغزالاردان ئەخمەدىف، سەلىم شاھابدىدىنغلار فرقاسزلاردان ئارقادا قالدىلار دەنگەسەلىك قىلادىلار. كولخوز ئىشىگە يۇزەكى قارايدىلار. چەاى ئىچىب قىزىسالار ھەم كەسەل بولدۇم دىب ئىشنى تاشلاب كېتەدىلەر.

شۇنىڭدەى كومسومول ئاغزالاردان ئېشىمزرا كۈن ئىسىگەندەن سوك كولخوزنىڭ مەخىتى ئاغىر ئېكەن دىب كولخوزدان قاچىب كېتىب ھازىردا ئايىرىم كولخوزچىلارغا كولخوزدان چىقىش توغرىسىدا مەسىلەمەخىت ۋە ھەربىزەلەر يازب بېرىب، مۇشتۇمزورلارغا يان تارتىب يورىتىۋاتقان كوب كولخوزلاردا بۇ ئاۋۇللار بار. ۋەھالانكى فرقا ۋە كومسومول ئاغزالارى كولخوزنى مۇستەحكەملەشدە ئالدىنىغى سەفدە بولۇشلارى كېرەك ئىدى.

كولخوزلاردا فرقاۋى تەربىيە ۋە فرقاغا ئالش ئىشلەرى قاندقارلى ئېمەس. كەلىنىن كولخوزىدا فرقاغا ئوتكەن بر قانچا كولخوزچىلارغا 3 ئايلاب قەرقا بىلەتى بېرلەمەگەن، كولخوز فرقا يەچىيىكەلەرى كەولخوز قۇرۇلىشىغا يېتەرلىك ھەممىيەت بېرمەيدىلەر..

كەلىنىن ھەمئوكتەبر كولخوز يەچىيىكەلەرىدە ئىستالىن ۋە لىپپا ئوتاقلارنىڭ كولخوز توغرىسىداغى مالالارىنى تېكشىرىب ھەمەلگە ئاشۇرىش چارىسى كورىلمەگەن.

كولخوزلاردا تەشەببۇسگە ئېگە قىلاتۇغان ئەرسەلەر يوق ھىسابىدا. رايوننىڭ ئايىرىم كولخوزلارى - قوللىداغى ئەرەكتىرلەرنى رايون پاختا سايوزى ئالىب قويىب، باشقا جايدا ئەرەكتىر كالوننىسى تۇزدى. بۇندان باشقا ئوكرۇگ- غالىلا كەنتۇرى رايوندا بولغان غالىلاكار كولخوزلارنىڭ ئەگرەنومىنى ئالب يۇقارى دارغام رايونىغا يۇباردى. شۇنىڭ بىلەن ياپپاسىغا كوللىكتىۋلەشكەن «ئىكرامىف» رايوندىغى غالىلاكار كولخوزلار ئەگرەنۇمىسىز قالدىلار.

كولخوزلاردا كەمباغاللار گرۇھىدە سۈست ئىشلەيدى. ئايىرىم كولخوزلارغا ھازىر ھەم مۇشتۇمزورلارنىڭ ھۇجۇمى بولىب تۇرادى. ئوكتەبر كولخوزىغا پولاتچى دەھەدەكى سابىق مۇشتۇمزور ئېشقوۋات ھۇجۇم قىلادى. ئۇ كەتتە قۇرغاندا تۇرسە ھەم، كېچەلەرى كېلىب كوب كۈشىلەرنى يولدان ئۇرۇب، يەنە كېچىسى كېتەدى. براق، بۇندای مۇشتۇمزورلارغا رايون ئىدارالارى تامامىدان كولگەن چارالار يېتەرلى ئېمەس.

ئىكرامىف رايوندىغى بۇ كەمچىلىكلەرنى يوقاتب، كولخوزلارنى مۇستەحكەملەش تامان ھەرەكەتنى كۈچەيتىرىش كېرەك.

خۇشىنەزەرف.

Taşkənt

Ökryg ekin çəbhəsidə

Paxtaşərtləş pƆlanƆ 98,6 pirəsənt bəçərildi. Bə'zi rajonlarda, kƆlxozlardan cƆqqan jalqƆz xoçalƆqlarqa nisbətən naţƆqrƆ qaraşlar bar. BaharƆв buqdaj ekiş pƆlanƆ artƆqƆ bilən bəçərildi.

Taşəkryg paxta şərtləş pƆlanƆnƆ tola bəçərdi.

تاشئوكرۇگ پاختا شەرتلەش پىلانىنى تولا بەجەردى

28 نچى ئەپرىلگەچە ئوكروكدە پاختا شەرتلەش پىلانىنىڭ 98،6 پرەسەنت بەجەرلگەنى مەئلوم بولدى. ئېك ئالدىندا يەنگى يول رايونى تورادى، بۇندا پىلان 97،21 پرەسەنت بەجەرلدى. پىلان 91،23 پرەسەنت بەجەرلگەن مەرزە چول ئېك ئارقادا. كولخوزلار بوينىچا جەمىى 73.880 ھېكتەر، يەككە خوجالقلاردا 52.556 ھېكتەر شەرتلەندى. باى خوجالقلار 1907 ھېكتەرگەنە شەرتنامالار تۇزىلدى. شۇ شەرتنامالار بوينىچا ئوكروگنىڭ جەمىى 130.855 تونىنا پاختا بېرىشى لازم.

كەرتىشكە ئۇرۇق يوق

ئوز پىلادا كوستورگ بو يىل تاشئوكرۇگدە 166 ھېكتەرگە سەبزاۋات ئېكىشى لازم ئىدى. بۇنىڭ 50 پرەسەنتىگە كەرتىشكە ئېكىلەجەك. خازرغاچا 5 ھېكتەرگەنە كەرتىشكە ئۇرۇق ئالىندى، يەنە 76 ھېكتەربوش ياتىدى. بىرنچى سان ساۋخوزدا ھەم 170 ھېكتەر يىر كەرتىشكە ئورۇقسز قالدى.

حىساباتچىلار كولخوزلارغا

ئوكرۇگ كولخوز سايوز كولخوزلارغا حىساباتچىلار تايىارلاش ئۇچۇن 3 ئايلىق قورسلار ئاچىشقا قارار بېردى. بۇنغا 120 كىشى قابۇل قىلىنىپ، 15 نچى مايدا ئوقىشلار باشلانادى. ئوقوچىلار شىركەتلەر ئارقالى ئالىنادى. قورس پىرەگىرەمىگە كولخوز ورۇلىش، يەنگى ئەلىفبى ھەم كوگىزلەندى. قورسانتلار فاقات يېرلىك مەخىتكەشلەر بولادى.

حۇكومەت قارارىغا ئەتىبار قىلمايدىلار

ئوكرۇگ باسىۋكومگە ئالىنغان خەبەرلەرگە قاراغاندا، رايونلاردا كولخوزدان چىققان يەككەخوجالىقلارحاقىدا جۇدە يامان قاراشلار سىزلەمەكدە. بۇندای خوجالىقلارغا ناباب يېرلەر بىرىلگەن، يا كى يېر 20 - 25 چاقىرم ئوزاق جايلاردا ئاجراتلغان ۋە ھاكەزا. مەنە بو فەكتلەر ئىتتىفاق حۇكومەتىنىڭ يەككە خوجالىقلارغا 12 نچى ئەپرىل قارارىغا خىلافدر. ئوكرۇگ پاسىۋكوم رايونلارغا شۇندای فەكتلەرنى تەكشىرىب شاشىلىش چالارلار كورشنى تەكلىپ ئېتىدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەككە خوجالقلارنىڭ ئېكىن پىلانىنى قاندای بەجەرىشلەرنىڭ ھەم تىكشىرىش لازم.

پىلان ئاشىغى بىلەن بەجەرىلدى

ئەپرىلنىڭ سوكىغى بىش كۈندە بۇتۇن ئوكرۇگدە باھارى بۇغداينى شەرتلەش ياخشى كېتىدى. بىرنچى مايغاچا جەمىى 827.07 ھېكتەر شەرتلەندى. بۇنىڭ 21.385 ھېكتەرى كۈزدە ئېكىلەجەك. تاشئوكرۇگ باھارى بوغداينى بۇ يىل 45 مىڭ ھېكتەر ئورنىغا 65.830 ھېكتەر شەرتلەدى.

زەدەندىدە ئاشق بەجەرلدى

3 نچى ساناعاتلاش زايومىنى تارقاتىش ئىشەردە، ۋە قشلاق رايونلاردا جۇدە ياخشى ئوتدى. شەھەردە ئويوشقان مەخەتكەشلەر ئورتاسىدا زەدەندىيە 17،2 پرەسەنت ئاشىق بەجەرلدى. 4 نچى مايغاچا 2 مىليون 500 مىڭ سوم ئوندىرلدى. قشلاق رايونلاردا كونترول زەدەندىيەسى 102،4 پرەسەنت بەجەرلدى ۋە ئوزۇنوسنىڭ 77 پرەسەنتى ئوندىرلدى. جەمىى بۇتۇن ئوكرۇگدە 6 مىليون 28 مىڭ سومىلق زايوم ساتىلدى.

عالاقا ئايلىغى سەمەرەسز ئوتدى

برنچى ئەپرىلدەن باشلانغان عالاقا ئىشلەرىگە كوروك ئايلىغى جۇدە سۈست ئوتدى. پوچتا، تىلىيغراف ۋە تىلىيفونەگى ئىلگەرىگى ئاحوال يەنە شۇ ئوز حالىچا قالا بېردى. شۇنىڭ لقدا عالاقا ئىدارالاردىغى كەمچىلىكلەر تولا ئاچلمادى، ئولارداغى تەرتىيسىزلىكلەرگە يول قويغان ھەيىبدارلەرنىڭ يۇزلەرى ئاچلمادى ۋە عالاقا ئىشلەرىنى ياخشىلاش ئۇچۇن ھىچ قاندای چارالار كورلمەدى. كومىسسىيەلەر توزدىيۇ لېكىن ئولارھىچ نەمە قىلمادىلار. كوروكگە شورا جاماعاتچىلىغى تارتلمادى.

ئۇچىچى يىلغا ساناعات-مالىيا پىلانى

بىش يىللىق نىڭ ئوچىنچى يىلى ئۇچۇن تاشئوكرۇگنىڭ ھەممە كارخانالاردا ساناعات - مالىيا پىلانىنى تۇزۇش باشلاندى. بو پىلان ۋە كونترول سانلارى بو يىل ھەر تىسىخ نىڭ ئۇزى ئۇچۇن ھەر ئايدا بەجەرىلە تۇرغان مىقدارى ئاندق كورسەتىلب عالاحىدە تۇزىلەدى. تىسىخ پىلانلارى ئىشچىلەر تورتاسىدا گىك مۇزاكەرە قىلنب، تاسدىقلانغاندان سوك عۇمومىكارخانا پىلانى بېلگىلەنەچەك. پىلان ۋە كونترول راقامىلارىنى تايىيارلاشغا كارخانالارنىڭ كەسىبە ۋە جاماعات تەشكىلاتلارى ۋە ئىشچى فاعىللارى ھەم تارتلدى. پىلانلارنى تايىيارلاش مۇددەتى 15 نچى ئىيونگەچە سىلىگىلەندى

تىلىفون

ئوكرۇگ باسىۋكومگە ئالىنغان خەبەرلەرگە قاراغاندا، رايونلاردا كولخوزدان چىققان يەككەخوجالىقلارحاقىدا جۇدە يامان قاراشلار سىزلەمەكدە. بۇندای خوجالىقلارغا ناباب يېرلەر بىرىلگەن، يا كى يېر 20 - 25 چاقىرم ئوزاق جايلاردا ئاجراتلغان ۋە ھاكەزا. مەنە بو فەكتلەر ئىتتىفاق حۇكومەتىنىڭ يەككە خوجالىقلارغا 12 نچى ئەپرىل قارارىغا خىلافدر. ئوكرۇگ پاسىۋكوم رايونلارغا شۇندای فەكتلەرنى تەكشىرىب شاشىلىش چالارلار كورشنى تەكلىپ ئېتىدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەككە خوجالقلارنىڭ ئېكىن پىلانىنى قاندای بەجەرىشلەرنىڭ ھەم تىكشىرىش لازم.

فرقا سیاساتینی بوزغان نۇچۇن تىشدەن تالدى

بایسون ۵. (توز موخبرىمزدان تىلىگرام). كوللىكتىفلەش تىشدەقو- ماندانلق بىلەن حەرەكەت قىلغانى وە فرقا سیاساتینى بوزغانى تۇچۇن، تۇكروگ فرقوم تىجراتىيا بیوراسى بایسون رایون فرقوم كاتبى قاسىم- خوجایفنى تىشدەن تالب، بۇتۇن ماتیریالارنى كونترول كومىسىيە- سىگە بىرشكە قارار چىقاردى.

تىزاح

گەزىتەمزنىك 276 نچى ساندا ھىچكى فارغانا» گەزىتەسىنىك قشلاق بولىم مودىرى تورتاق عەبدوللا یو- سىفى خاقدا یازلغان حابار تەندىر- جان تۇكروگ ر. ك. تى. تىداراسى تامانداندان تەكشىرلگەندە نا توغرى بولب چىقدى.

ق تۇز. عامماوى بولىمى

MAL BƏTRƏK VƏ KƏMBA-
QALLARQA

Əkryg kəsəblər şorasbnьn fikricə rajonlarda bətrək və kəmbaqallarnь sanaat mallarь və avqat bilən tə'min qьlьş qanaatlanьrlьq eməs. Əkryg kəsəblər şorasь Əzbekistan mərkəz şoraqomьqa muraçaat qьlьb, Taşəkrygdə bətrək və kəmbaqallarnь sanaat mallarь və avqat bilən tə'min qьlьş ycyn alahьda kiridit fondь təşkil qьlьşnь soraşqa qərar berdi. Q.-X. qьşlaq rozqьr işciləri sajuzьqa kəlxozlardaqь bətrək, kəmbaqallarnьn xьsavьnь alьb, ularnь 2 miljən somlьq foud xьsavьdan kiridit bilən tə'min qьlьş təklif etildi.

Blək-not

11-nci maj saat 6 da, Eski şəhər maarьf işciləri yjidə, maarьf işciləri sajuzьnьn əlkə teşkilat keneş məclisi acьladь, bdara a'zalarь, rəhbərlər, brigadəcilər və kəsəbə aktiflərinin jetiş kelişləri lazьm. Şuuьndik addь maarьfcьlar həm təklif qьlьnadьrlar.

11 چى مايى كەچ ساعات 6 دە «چراودا واستوكە» نامىداغى قۇلۇبدا (وويكوف كوچەسى، 16) ھۇمۇم ئاوقاتىغا كورۇك زەربدارچە- لارينك كىچەشى چاقىرىلادى.

Qujьdaqь ortaqlarnьn, Əzkəmfьrqa Mərkəzi KK Pərtkəllegijəsi həm VKP(в) mərkəzii KK qararьdan vepiskə alьş ycyn Əzkəmfьrqa Mərkəzii KK Pərtkəllegijəsigə kirişləri jakii əz ədreslərini bildirişləri soraladь: Əzbəkselpromqa qaraşlь 2-nci zavudnьn sabьq direktor orunbasarь—Həsən mustafьn, elgəri Lajьş qьşlaqьda işləgən—Anatolii Gəvrllof, kitab Rajьçraqomьda — işləgən — Əbayvazь, Əurbanof.

Pəst Darqam rajonьda işləgən—Aşur Boranof, Saməkryg mehnət bəlymidə işləgən—Vəsilii Grişin, Əndiçan əkrygfьrqomьda işləgən—Oləniiçan qoldaşof, Rajьçraqomnьn sabьq rəjisi—Sьraç Bsmajьlof,

M. myhərrir təhrer həj'ət

قاسىمفچىلار سوددىدا

فاخش چىملدىعى تىچىدە «حاييام كيچەسى»

شەيد ئەحمەدف گۇۋاھلقدا داۋام قىلادى.

- 24 نچى يىلدا ئىيازبىك بولۇ- مىگە خالق سودىيەسى بولىب، داملا ئىرغازىيف بىلگىلەندى. ئۇ، عۇبەيد- دولا قارى ۋە مىرزە ئىرغازىبف بىلەن بىرلكدە مللى تەشكىلاتلارەھ- بەرلك قىلدى. ەەكسل ئىنقىلابچىلار، بايلار ئەرتىلى تامانداندان ئىشچەرەگە ئالنغان بر باغدا توپلانب مەجلىس توتكەزدىلەر. بو مەجلىسكە قاسىمف بىلەن بىرگە خوجاخانى ھەم كەلدى.

مىرزە ئىرغازىيف 25 نچى يىلدا ئورتا ئاسيا ھەدلىيە قورسىغا ئوقۇشقا ئالندى.

27 نچى يىلدا فارغانا ئوكروگىگە خالق سودىيەسى قىلب يۇبارىلدى، 1928 نچىيىلدا «قىزىل ئوزبىكستان» گەزىتەسىدە بر ماقالا باسىلىب، ئۇندا، ئىرغازىيفنىك فرقا يولىنى بۇزغانى- لىغى ئاچىق كورسەتلگەن ئىدى. قاسىمف ۋە مامينلار ئىرغازىيفنى بۇ «ھىلا»...دان قۇتۇلدىرشغا ئورىنـ- دىلەر.

نىيازبىك ەەكسل ئىنقىلابچىلارى گروھىگە، ئاق ئەفىتسەرلەر بىلەن عالاقادا بولغان حەسەن خان خانى ھەم كىردى.

سود ئالدىدا گۇۋاھ ئىرمەتف تۇ- رادى. ئۇ، قاسىمفنىك پاراخورلىغى ۋە مىرزە چولدەگى يامان حەرەكەت- لەرى حاقدا باشقا گۇۋاھلارتامانداندان كورسەتىلگەن فەكتلەرنى تاسدىق قىلادى. گۇۋاھ ئىرمەتف شۇ چاقلارد مىرزە چولدە مەئمورى شۇعبە باشـ- لىغى ۋە مىرزەچول ئىجراقومىنىك رەئىس ئورنباسارى بولىب خزمات قىلار ئىدى.

سەيد ئەحمەدف پاراخور سودىيە ئىبراھىم خوجايفنى ئوروندان ئالش ئۈچۈن مىرزەچولگە كەلگەچ، قاسىمف ئىجراقوم فرەكسىيەسىگە مەخفى خات يۇبارىب، ئىبراھىم خوجايفنى ماختادى ۋە سەيد ئەحمەدفنى سودىيەلىككە بىلگىلەش مەسئەلەسىدە سەبر قىلش كەرەك، دىب كىڭەش بەردى.

ئىبراھىم خوجايف ۋىلايەت سوددىدا زور ئابرولى كىشىلەردەن سانالادى - دىيدى قاسىمف.

مەسئەلە مەعلوم. ئىبراھىم خوجايف ئارقالى بايىب تۇرغان قاسىمف، ئىشانچلى داماد مەنبەعىدەن مەحـ- روم قالشنى ئىستەمەدى.

ئىرمەتف ئىبراھىم خوجايفنىك جىنائى فاعەللىياتىنى ئۇزىگە كەلـ- گەن ئاخباراتلاردان بىلىب تۇرادى. بۇ ئاخباراتلاردا ئىبراھىم خوجايفنىك قاسىمفنى زىيافاتلار بىلەن سىلەگەنـ- لىگى ئاچىق كورسەتىلەدى. ئىرمەـ- تف بۇ ئاخباراتلارنىك توغرىلىغىنى بر نەچە بار ئۇز كوزى بىلەنھەم كورەدى.

ئىرمەتف، كۇنلەرنىك بىرىدە، ئىبـ- راھىم خوجايفنى بىر ئەرەۋەگە ئۇن ۋە گۇرۇنج يۇكلەب كەلە ياتقان حالدا ئۇچرەتەدى. ئەرەۋەگە ئۇچتە ھوكۇز ھەم باغلانغان بولادى.

ئىرمەتف، ئىبراھىم خوجايفدان بۇلارنى قاى يەرگە ئالىب كەتە ياتـ- قانىنى سورايدى. خوجايىف ئۇزاق ۋاقت داۋدىراب، سوكرە بۇلارنى قاسىمف ئۈچۈن ئالىب كەتە ياتقا- نىنى ئەيتەدى.

قاسىمف، بۇنغا قارشى، ئەلبەتتەھىچ نەرسەدىيە ئالمايدى، ئىستەزا بىلەن ئىلجەيبگىنە قويادى.

ئىرمەتف، قاسىمف وەقورمايفنىك مەشھور ئىسرافچى عەبدۇقادىرف كد- ۋەرتىردە پەيدىنستەلك قىلشلارى حاقىدا سەيىد ئەحمەدف وە باشقالار تامانداندان بىرلگەن گۇۋاھلقلارنى ھەم تاسدىقلادى. قاسىمف وە قورمايفنىك عەبدوقادىر خاتىنىغا خوشامد قىلغان- لارىنى وە شۇنىك ئارقاسىدا جانجـ- ال چىققانىنى ئىرمەتف ئۇز كوزى بىلەن كورەدى. بو ۋاقتدا عەبدو قادىرف ئوستەل يانىدا ھوگغىللاب يىغلاب تۇرادى. بۇ يەردە، ئولگۇندەى ئىچب، مەست بولب كەندىرەكلەب ەەلىمف ھەم يورەدى.

تاشئوكروگ سودىنىك رەئىسى قاسىمف وە ئويەز پروكوروروى قور- مايفلارنى ئۇچ ميليتسىيە قولتقلاب ئالب، ئۇيلەرىگە كەلتىرب قويادى. قاسىمف مەستلك بىلەن بۇ ميليت- سىيەلەرنى ئورب، يوزلەرىنى قاپ- قارا قانغا بويايدى.

ئىرمەتف، قاسىمف وەقورمايفلارنىك بەد ئاخلاقلىغى حاقىدا ئويەز فرقوم سەركاتىبىنى خابار قىلادى، لىكن ئوكىشى بۇندای «عالى زاتلار» بىلەن ئويناشب بولماسلىق حاقىدا مەسلەحەت بىرەدى. ئىرمەتف بو مەسلەحەتگە كونمەيدى وە قاسىمفلارنىك ياراماس قىلقلارىنى ئاچىدا داۋام قىلادى زەھايەت، ئۇلار ئىرمەتفنى خزماتدان بوشاتشغا مۇۋاففاق بولادىلار.

مىرزەچولدە ھاشىمف كۇپرتىردە قاسىمف ئىشتىراكى بىلەن «كەتتە وە تەنتەنلى» بەزم كەچەسى تەشكىل قىلدىنادى. بو كەچەدە شۇندای قابىح حادىسالار روى بىرەدىكى، سود، بۇ قابىح ۋاقىعانى ئۇزىنىك يايق مەجـ- لىسىدەگىنە كورشنى مۇمكن تاپدى.

گۇۋاھنىك سوزلەرىگە قاراغاندا، قاسىمفنىك ئۇزىگە قارشى كىشىلەر- دەن ئوچ ئالىشى، فاقات ئۇلارنى خزماتدان بوشاتش بىلەنگىنە چىكـ- لەنمەيدى.

قاشقا داريا ئوكروگىگە يوبارلغان ئىرمەتف خوجاسزلق وە 160سوم پۇل ئىسراف قىلشدا عەيبلەنب مەسئولـ- يەتگە تارتىلادى. گۇۋاھ ئۇزىنىك خو- جاسزلقدا عەيبدار بولغانلىغىنى ئىقرار قىلسا - دا، ئىسرافچىلكنى بوينىغـا- ئالمايدى. بو، بو پۇللەرنى ئۇزىنىك شەخسى مەنفەەتى ئۈچۈن ئىھمس، بەلكى حوكۇمەت ئىشلەرى ئىحتياجى ئۈچۈن سەرف قىلغانلىغىنى كورسەتب ئوتەدى.

بۇ ۋاقىعا مۇناساباتى بىلەن ئىرمەتف قاماققا ئالىنب، 10 ئـاى قاماقخانادا ياتادى. شۇ ئون ئاى ئىچىدە فاقات ئىكى مەرتەبە سو- راقدان ئوتكەزىلەدى. ئىرمەتف قاماق- خانادا ئىكى مەرتەبە ئاچلق ئىعلان قىلىب، ئۇزمەركەز ئىجراقوم ئىسمىگە عەريزەلەر يوبارادى. ئەھايات، ئۇ قاماقخانادان چىقارىلىب، ئىشىنىك تەپـ- رەك كوريلىشىنى ئىلتىماس قىلا باشلايدى. قاسىمف ئۇنىك ئىشىنى تەپرلەتش حاقىدا قاشقادارىا ئوكروگ سودى ئىسمىگە خات يازب بەرەدى. بر - ئىكى كۇندەن كەين، يەنە ئىكنجى بر مەكتوب - فارمان (باشقا مەزموندە) يازب جوناتادى.

سود ۋاقتىدا ئىرمەتف كورسەتـ- كەن گۇۋاھلار سورالمايدى.

عالى سود، ئىرمەتف گۇۋاھلـ- ەنىك توغرى - ناتوغرىلىغىنى بىلش ئۈچۈن، بو ئىشنى قاشقادارىادان سوراتب ئالدىرشغا قارار چىقاردى.

سود مەجلىسىنىك ئاخىردا يەنە بر نەرسە كەلب چىقدى.

— سز قاسىمف، 25نچى يىلدا حۇكۇمەتنىك 25مىڭسوم پۇلى بەتشـ- مەسلكدە عەيبلەنب، سوراقدان ئوتـ- كەزىلگەندىگزنى خاترلايسزمى؟- دىب سود رەئىسى ساۋال بەردى.

مەسئەلە، مللى چىگەرەلەشدەن كەين تاشكەنت ئوكروگ سودىنى تەشكىل قىلش ئۈچۈن بىرلگەن پۇللەر حاقىدا بارادى.

قاسىمف بۇندای نەرسەنىك ھىچ بر رۇى بىرمەگەنلىگىنى تەئكىد- لەيدى. لىكن، بۇ يەردە، گۇۋاھ بىتوتسكىنك: «قا سەمغدان 5000 سومغا-غىنا حساب ئالشغا مۇۋاففاق بولدق» دىگەن سوزلەرنى ئىھسلەشكە توغرى كەلەدى.

oqalla kenəşidəgi gəplər

كەچە تاشكەنتدە ئورتا ئاسىيـا غالىا كەڭەشى ئاچلدى. بۇندا ھەمـ- مە جـومـەۇرىيەت ساۋداكەمىيسەر- لكلەرى، غالىا كو پىرەتسىيەسى وە باشقا مەنفەعەتدار تەشكىـلاتلاردان ۋەكىللەرئىشتىراك قىلادىلار. كەڭەشنى ئاچغان ئىتتىفاق ساۋداكەمىيسەرلىگى ۋەكىلى ئورتاق كولىگى كەڭـەش ئالدىدا تۇرغان وەزىفەلەرگەتوختالب ئوتتى.

كەڭەش، ئوتكەن يىل غالىا تاي- يارلاشنىك يەكۇنىنى توپلاش بىلەن برگە، ئوتكەندەگى يوتۇق وە كەمـ- چىلكلەرنى ئەتىبارغا ئالب توغرى سىنفى چىزق ئاساسىدا بۇ يىلدەى كەمپەنىيەگە تاييارلق كوريلدىلازم. كەڭەش ئالدىدا قاتار مەسئەلەلـەر تورپتى. بۇندا غالىاكوپىرەتسىيەسى، ئاسىيا خليب وە ساۋداكەمىيسەرلىگى ئىدارالارى ئاراسىداغى ئۇز ئارامۇـ- ناساباتنىك ھەم قـاندای بولدىشنى بىلگىلەش كەرەك. بۇ تەشكىلاتلار غالىانى ساتب ئالش وە ساتش بىـ- لەنگنە ماشغۇل بولماسدان، غالىانى ساقلاش وە توغرى تاقسىـم قىلشدا ھەم جاۋابكەر بولشلارى كەرەك.

ئوتكەن يىل ئورتا ئاسىيادا 20 مىليون پۇت غالىا تاييـارلاندى. شۇ حسابدان 2 مىليون پۇتى تاييار- لانغان جايلاردا قالب كەتدى. كوب رايونلار غالىاغا مۇحتاج ۋاقىتدا شۇ قالب كەتكەن غـالىا چـيرب ياتر. كىلەجەكدە بونغا يول قويلمـاسلىغى لازىم.

تەگرمەنلەر مەسئەلەسى ھـەم مۇھم. بۇ مەسئەلەگە حازرغاچاتىكشلى ئەھەمىيەت بىرلمەدى. بۇ يىل جو- كۇمەت ئانبارلارى 42 مىليون پۇت غالىا ئوتكەزەدىلەر. كەلـەسى يىلدا 75 مىليون پۇت ئوتكەزەجەكلەر. بۇ حال ئورتا ئاسىيادا قاتار يىرك تەگر- مەنلەر قۇرىلىشنى تەلەب ئىتەدى. كەڭەش ھەر جومەۇرىيەتدە قـانچـا تەگرمەن قۇرىلىشنى بىلگىلەشى لازىم.

كوپىرەتسىيە غالىا نى ياخشى ساقلاش وە ئۇقتىساد قىلشانئەھەمىيەت بىرمەدى. شۇنىك ئۈچۈن كەڭـەش ئىنتىزام مەسئەلەسىنى حەل قىلىشى لازىم.

سوڭرا ئوتكەن غالىا تاييارلاش يەكۇنى حاقىدا ئاسىيا خليب رەئىسى ئورتاق نەبى قادىرف داقلادى تگـ- لاندى.

- ئوتكەن يىلدا مۇۋاففاقىيـات كەتتە بولدى. غالىا تاييارلاش پىلانى 105،9 پرەسەنت بەجەرلدى. بۇپىلان ئۇندان ئىلگەرى يىلغا قـاراغـاندا 186،3 پرەسەنت ئاشق ئىدى. ئىھندى ئوتكەن يىلغى كەمچىلكلەرگەكەلىسەك ئۇلار كوب بولدى. غالىا تاييارلانا ياتقاندا ھەم پىلان 3 مەرتە باشقاتتان ئۇزلدى. بەعزى رايونلارغا 11 خىل پىلان بىرلدى. ئوتكەن كەمپەنىيەدە غالىا تاييارلاغوچى تەشكىلاتلاردا ئوپپورتونىسلق وە ئوك ئاغماچىلقلار ھەم كورلدى. قشلاق خوجالق كوپىـ- رەتسىيەسى شەرتلەنگەن غـالىانى تولا قولغا كرگىزشگە ئەھەمىيەت بىرمەدى. قۇيى كوپىرەتسىيەشاخاب- چالارى چىت ھۇنسورلار بىلەن ئۇ- لاسلانغان ئىدى.

ئورتاق قادىرف يەنە باشقا بر مۇنچا كەمچىلكلەرنى كورسەتكەندەن سوڭ بۇ يىل شۇندای كەمچىلكلـەر ئالدىنى ئالش ئۈچۈن حـازردا ناق قاتىعى چارالار كورش لازملىغنـى بايان قىلدى.

sod əppərətləri tekşirilgəndə

كەچە ئـورتا ئـاسىيا سود وە پراكوراتۇرا ئىشچىلەرىنىك كەڭەشىدە ئاشخاباد، قوقان، فارغانا، چارجوى، تاشكەنت، بۇخارا، سامارقاند، ئەنجەن، خوجاند، ئورا تىپە سود وە پراكۇرا- تۇرالارى وە بر نىچە خالق سودلا- رى، تىپرگەو ئىدارالارنىك ئىشلەرىنى تەكشىرگەن كەمىسىيە نامىدان ئورتاق سولتىسنىك داقلادى تىگلاندى.

كەمىسىيە سوڭغى يىللاردا ئورتا ئاسىيادا سود وە پراكوراتۇرا ئىدارا- لارى ئارقالى ئوتكەن مگلەب ئىش، 100 لەب حۇكم وە قارارلارنى، ئۇز- بىكستان وە تۇركمەنستان عالى سود- لاردا قابۇل قىلنغان حۇكم وەقرار- لارنى ھەم باشقا كوب ماتىريالالرنى كورب چىققان. كەمىسىيەنىك ئاساسى وەزىفەسى: مللى جۇمھۇرىيەتلەرنىك سود ئىدارالارى ئارقالى ئىشلەرنىك قاندای تەز يۇرگىزلگەنىنى، قاندای ماتىريالالارغا ئاساسان جىنائى جا- ۋابكەرلىككە تارتىلىشنى، تەرگەۋئىش- لەرىنىك قاندای ئۇسۇللەر بىلەن يۇرگىزلگەنىنى، حۇكم وە قارارلارنىك فرقا يولىغا وە حۇكۇمەت ديريكتىۋ- لەرىگە قاندای توغرى كەلگەنىنى تەك- شىرب بىلىش ئىدى.

سود ئىدارالاردا تورەچىلىك كۇچـ- لى حۇكم سۇرمەكدە. 24-25 نچى يىللاردا تەرگەۋ باشلانب حازرغاچا حەل بولماغان ئىشلەر ھەم تاپلدى. نەتىجەدە بۇندای ئىشلەر ئۇز-ئۇزىدان توختالب قالادى. ئوكروگ سودلارى يانب قالغان ئىشلەرنى ماخسۇس كۇنلەردە بر مەجلىسدە 60-70ئىشنى «توختالدى» دىب ريزەلوتسىيەقويش بىلەن حەل قىلشنى عادەت قىلب ئالغانلار. حالبۇكى بۇندای ئىشلەرنىك كوبچىلدىگى ئىسرافگەرچىلىك، ئوغرلىق، خوجاسزلق وە باشقا شۇندای جىنا- ياتلار ئۈستىدادر. مەسەلەن، ئەنجەن ئوكروگى- سودى 27.300 سومدان حساب بىرمەگەن زوكف ئىشىنى، تاشكەنت ئوكروگىسودى خۇسۇسلارغا 27 مىڭ سوم «ساوغا» قىلغان شىـ- رىنسكى، بۇخارا ئوكروگى سودى كوب مگلەرندىسرافقىلغانلىيزويدىسئىشىنى توختاتب قويا قالغانلار. مەنە شو ئىشلەر بوينچا تىرگەۋ ئۈچۈن ئەللە قانچا واقت ھـەم سەرف بولغان. لىكن نەتىجە ھىچ نىمە. 29 نچى يىلدا تاشكەنتئوكروگ سودىغاكرگەن 1254 ئىشدەن 753تە سەى، ئەنجەندە 564 ئىش توختاتلغان. سود ئىدارا- لاردا كورلك وە قۇرۇق رەسمىيەت- چىلك حۇكم سۇرمەكدە. مەسەلەن، بۇخارا تەرگەۋ ئەپەرەتى بر نىچە كىلوگرەم پاختانى كەم ئىكەكەن ئۈچۈن 190 كەمباغالنى قاماققاتالغان. بۇندای مىسالار كوب. خۇددى يۇقارىداغىدای ئاحۋال ئوزبىكستان عالى سوددا ھەم كۇچلى.

خالق سودلاردا ئش ئەچ- ياخشى. ئۇنداردەسمىيەتچىلىك، ئىشنى ئۇزاققا چوزش كەم كوريلەدى. كو- مىسىيە قۇيىداغىلارنى لازم تاپتى:

سود ئىدارالاريغافرقارەھبەرلىگنى كۇچەيتىرش لازم. پەستدەن يوقارىغا ئىشچى، بەترەك وە كەمباغالارنى كوتەرب، سود ئىشچىلەرى مايالارى تاييارلاۋ زەرور. عەدلىيە ئىشچىلەرىـ- نىك واقت-واقت حسابات داقلادلا- رىنى تىكلاش كەرەك. سود ئەپپە- رەتىنىك ئابروىينى كوتەرش ئۈچۈن ئۇلاردا فرقا مايالارىنى كوپەيتىرش زەرور. بۇ يىل برنچى يانۋارغاچا كىرگەن ئىشلەرنىك ھەممەسىنى سود ئىدارالارى يارم يىل ئىچىدە كورب حەل قىلشلارى كەرەك.

سوڭرا داقلاد ئۈستىدا مۇزاكەرە- لەر باشلاندى.

كيچە ئيكن مايدانلاريدا

(توز مۇخبرلارىمزدان تىلىگرەملەر)

تاشكەنت. كوك ئارال سافخو- زىنىك 3 مىڭ ھيكتەر يەرىدە ھەر مۇرەببەع مەترگە 1000 چيگرتكەنىك تۇخـۇم سالغانى مەعلوم بولدى. دەررەۋ شاشلىك چارالار كورلدى ئوكروگ تەشكيلاتلارى چيگرتكە خاۋ- فىنىك ئالدىنى ئالش ئۈچۈن شاشلىك ئەترەد يۇباردىلار. لىكن سافخوزدا دارى 150 ھيكتەرگەگنە يەتەدى. دارى كەم بولغاندان ئەترەد حازىر بىكار تۇرپتى.

TASKƏNT TILIFON QAQDЬ

(TAŞBƏLIMDƏN 10 maj 12 JƏRЬM SAATDA)

Samarqand DƏVLƏT TЬJATRЬ 11-nci maj jəkşənbə kyni

Məskəv operəsinin gəstrəllərі A. A. Kələmijtsevənin iştiraki bilən

LƏKME

Operəsi qojlaдь 3 perdədə, Delibe myzikəsi.

Ləkme rolini A A Kələmijtsevə bəçərədi.

Ojun kec 8½-da başlanaдь

Samarqand şəhət sod bçracьlar bьjurasь ma'lum qьladь, kim 1930-nci jьl 16-nci maj saat 12 də Geginə Anna Əndrejivnənin səzangaran dəhə 1-nci jəmini məhəllədəki xavlьsь açьq savda bilən satьladь. Savda 1150 somdan başlanaдь.

Xavlьnь savda kynidə barьn kəriş mymkin.

Sod bçracьsь: Şurajuf

Samarqand sod bçracьsь Şurajьf ma'lum qьladьr, kim şu jьl 14-nci maj saat 5 də Xajdar Ataxan oqlьnьn Jəni Ravat dəhəsi Həzəli qьşlaqdaqь xavlьsьnь acьq savda bilən satadь.

Əgərdə bьrar səbəb bilən şu kyn savda bolmaj qalsa, ikinci savda 19-nci maj saat 5 də bolaдь.

Sod bçracьsь Şurajuf

Samarqand şəhər sod bçracьsь Abdaluf ma'lum qьladьr, kim şu jьl 15-nci maj saat 12 də 1—5-nci Çil arьqda, 2-nci Jodarь darqam Axunçan qьşlaqьda Sultan əkrəm oqlьqa qaralşь bir xavlь, bir baq, bir at acьq savda bilən satьladь. Mallarqa 3300 som baha qojilqandьr.

Şu kyn bьrar səbəb bilən savda bolmaj qalsa, 2 nci savda 21-nci maj saat 12 də bolaдь. Mallarnь savda saatlarьda kəriş mymkin.

«ئيكن جەبھەسى» جورنالىنىڭ سوڭغى سانى باسىلا ياتر

Əzbekistan bçtьmaьь şora çymhyrijəti Şoralar Mərkəzii Bçraьja Qomьtasьnьn QARARЬ

1930-nci jьl, 20-nci əprel, № 82, Samarqand.

Ortaq şermət ermətyfni əz.b.ş.ç. alьь sodь rəlsi vəzifəsidən boşatьş toqrьsьda

Əzbəkistan Bçtьmaьь Şora Çymhyrijəti Şoralar Mərkəzii Bçraьja Qomьtasь qararqьladь:

Ortaq Şermət Ermətyf əz.b.ş.ç. Alьь Sodь rəisi vəzifəsidən boşatьlsьn.

Əz.b.ş.ç, şoralar mərkəzii bçraqomьnьn rəisi:: Axunbabajьf.

Əz.b.ş.ç. şoralar mərkəzii bçraqomьnьn sərkətibi: Ə. Məvlənbəkyf.

Əzbekistan bçtьmaьь Şora Çymhyrijəti Şoralar Mərkəzii Bçraьja Qomьtasь nьn QARARЬ

1930—nci jıl, 9—nci əprel, № 73, Samarqand.

Əz. B. Ş. Ç. Çьnajat muhakəmə qanunlarь məçmyəsinin 39 nci maddasьdaqь birinci qьsьm və 105 nci maddа təhririni əzgərtiş toqrьsьda

Əzbəkistan Bçtьmaьь Şora Çymhyrijəti Şoralar Mərkəzii Bçraьja Qomьtasь QARAR QЬLADЬ.

Əz. B. Ş. Ç. çьnajat—muhakəmə qanunlarь məçmyəsinin 93—nci maddasьdaqь birinci qьsьm və 105—nci maddasь qujьdaqь təhrirində jazьlsьn:

„93. birinci qьsьm. Işni tergəvcidən jakii prokurordan alqandan kejin iş bojьnca rəislik qьlqosь şu işni eşitişkə tə'jinləb işdə iştirak qьlqosьlarqa bu toqrьda xabar berədi. Sod astьdaqь kişigə esə əjibnama kəpijəsini jybərədi. Əjibnama kəpijəsi sod astьdaqь kişigə iş kərilişdən en kəmidə yc kyn ilgəri tapşьrьlьşь lazьm, etkəril ledurqan kampanьjalar bojьnca işnin manfaatьda unь eşitiş ycyn darxal tə'jinləş tələb qьlnqan hallar bundan mustəsnaдьr, şundaj hallarda əjibnama kəpijəsi rəislik qьlqosьnьn alahьda asas lanqan qararь bojьnca, joqarьda kərsətilgən yc kynlik mydətkə re'aja qьlьnmasdan sod astьdaqь kişigə tapşьrьlsa məmkin, lekin sod məçlisi başlanьşdan burun tapşьrьluvь şərt".

„105. Sod məçlisi acьlqandan kejin rəis qandaj işnin kərilişini b'lan qьladь, sod qьlьnaturqan kişinin şəxsini gyvahlandьrьb undan əjibnama kəpijəsinin tapşьrьlqan vaqtьnь sorajdь və sod sastafьnь b'lan qьladь həm də tərəfəjinlərgə ularnьn atvod berişkə haqlь ekənliklərini tyşyndirədi. Əgər əjibnama sod qьlьnaturqan kişigə 93 — nci maddanьn tələbləri buzulьb tapşьrьlqan bolsa, sod, eşə sod qьlьnaturqan kişinin tələbi bojьnca işnin kərilişini keciktirişi lazьm".

Əz. B. Ş. Ç. Şoralar Mərkəzii Bçraqomьnьn rəis muavьnь: ABЬJDUVA

Əz. B. Ş. Ç. Şoralar Mərkəzii Bçraqomьnьn vaqtlьq Sərkətibi: JANBULATЬF

Əzbekstan bçtьmaьь şora çymhyrijəti şoralar mərkəzii bçraьjjə qomьtasьnьn qararь

1930 ncь jьl, 9 ncь jənvər, № 4, Samarqand.

„V. I. Lenin namьdaqь faqьmsьz balalarqa jardam Londьnь təşkil qьlьş və unь başqarьş mərkəzii kəmisijəsi toqrьsьdaqь nьzamnamanь tasdьq qьlьş və əməlgə kirgiziş haqьda."

Bttьfaq Mərkəzii Bçraqomьnьn „baqьmsьz balalarqa jardam beriş işlərini təşkil etiş ycyn V. I. Lenin namьdaqь Ümym Bttьfaq və məhəllii fondlar toqrьsьda Bttьfaq Mərkəzli Bçraqomь Prezidijəminin cьqarqan 1924 nci jьl 25 nci ijyn tarьxlь qararьnь əzgərtiş haqьda" qь 1926 ncь jьl 7 nci sentəbir tarьxlь qararьnьn 6 ncь maddasьqa (SSSR qanunlar jьqьndьsь 1926 ncь jьl № 61, 466) bьnaan və Mərkəzii kəmisijə toqrьsьdaqь nьzamnamanь tasdьq qьlьş haqьda Bttьfaq Mərkəzii Bçraqomь və Xalq Kəmisərləri Şorasьnьn cьqarqan 1928 nci jьl 13 nci ijyn tarьxlь qararьqa (qanunlar jьqьndьsь 1928 nci jьl № 38, madda—347—348) muvafьq, Əz. BŞC Şoralar Mərkəzii Bçraьja Qomьtasь QARAR QЬLADЬ:

Əz. BŞÇ Şoralar Mərkəzii Bçraьjə Qomьtasьnьn Prezidijəmi qaşьdaqь V. I. Lenin namьdaqь baqьmsьz balalarqa jardam fondьnь təşkil etiş və unь başqarьş Mərkəzii kəmisijəsi toqrьsьda qujьda jazьlqan nьzamnama tasdьq etilsin və əməlgə kirgizilsin.

Əz. BŞÇ Şoralar Mərkəzii Bçraqomьnьn Rəjisi: AXUNBABAJЬF.

Əz. BŞÇ Şoralar Mərkəzii Bçraqomь Sərkatibnin muavьnь: TANALSKII.

Əzbekistan bçtьmaьь şora çymhyrijəti xalq kəmisərləri şorasьnьn qararь

1930-nci jьl, 23-nci əpreldə № 78, Samarqand.

Əzbekistan b. ş. ç. qьşlaq xoçalьq bankəsini, bytyn bttьfaq qьşlaq xoçalьq kəpiratif - kəlxoz bankəsinin Əzbekistan kəntərigə əjləntirib qajtadan təşkil qьlьş toqrьsьda

1. S.S.R: Bttьfaqь Mərkəzii bçraqomь və Xalq Kəmisərləri Şorasьnьn 1930-nci jьl, 30|I tarьxlь qararьnь bəçərişə jolьda, əz.b.ç. qьşlaq xoçalьq bankəsi 1930-nci jьl 1-nci əpreldən b'ьbaran bytyn Bttьfaq qьşlaq xoçalьq kəpirətif—kəlxoz bankəsinin Əzbekistan kəntərigə əjləntirilib qajtadan təşkil qьlьnsьn.

2. 1930-nci jьlnьn 15-nci majqa əz.b.ş.ç. qьşlaq xoçalьq bankəsinin məhəlli bəlimləri həmdə əkryg kredit sajuzlarь tygətilsin-

3. Rajon qьşlaq kredit şirkətlərinin işlərini məhkəmləş və ilgərigi yniversal qьşlaq xoçalьq kredit şirkətlərinin tygətilişini tamamlaş maqsadiarьda, bytvn Bttьfaq qьşlaq xoçalьq kəpirətif—kəlxoz bankəsinin Əzbekistan kəntərini təşkil qьlьş zarur sanalsьn.

4. Malьja Xalq Kəmisərlikigə, sarmajalarnьn bstьqəalь haqьdaqь məs'ələ bojьnca Xalq Kəmisərləri Şorasьqa qoşьmca daqlad bilən kiriş tapşьrьlsьn.

5. Əz.b.ş.ç, işci—dьjqan nazaratь Xalq Kəmisərlikigə, bu qararnьn bəçərilişi arqasьdan pajqab turuş tapşьrьlsьn.

Əzbşç xalq kəmisərləri şorasьnьn rəisi: yrunbasarь: KƏRIMƲF.

Əzbşç xalq kəmisərləri şorasьnьn işləri mydiri: FƏJZƲLLIN.

Əzbşç xalq kəmisərləri şorasьnьn katibi: LUKJƏNƏBF.

Əzbekistan bçtьmaьь şora çymhyrijjəti şoralar mərkəzii bçraьjjə qomьtasь və xalq kəmisərləri şorasьnьn Qararь

1930-nci jьl, 20 nci əprel, № 85, Samarqand

Əzbşç qьşlaq xoçalьq kəllektiflərі sajuzь (kəlxozsajuz) qaşьda dajьmьь kenəşmə tyzyş və məzkyr kenəşmənin sastafь toqrьsьda

Bttьfaq Mərkəzii Bçraqomь və Xalq Kəmisərləri Şorasьnьn „Əz sastafьqa hərbii xьzmatcьlarnь qabul etədurqan qьzьl əskər kəllektif xoçalьqlarь ycyn jenilliklər toqrьsьda" qь 1929-nci jьl 19 nci əktəbir ta'rəxlь qararьqa (SSSR qanunlar jьqьndьsь 1929 nci jьl № 67, madda 629) bьnaan, Əzbəkistan Bçtьmaьь Şora Çymhyrijəti Şoralar Mərkəzii Bçraьja Qomьtasь və Xalq Kəmisərləri Şorasь qarar qьladьrar:

1. Qьzьl əskər kəllektif xoçalьqlarь qurulьşьnь tajjarlaş və unь tərtibkə salьşqa ajid məs'ələlərni kəriş ycyn qьşlaq xoçalьq kəllektiflərinin Əzbəkistan sajuzь (kəlxozsajuz) qaşьda dajьmьь kenəşmə tyzilsin.

2. Juqarьda kərsətilgən kenəşmə (birinci madda) sastafьqa qьşlaq xoçalьq kəllektiflərinin çymhyrijət sajuzь (kəlxozsajuz) dan kenəşmə rəisi—syfətidə, hərbii dajьra ьdarasьdan, Əzbşç Jer Işləri, Savda, Malьja Xalq Kəmisərlikləridən və qьşlaq xoçalьq bankasьdan bittədən vəkil kirgizilsin.

Əzbşç Şoralar Mərkəzii Bçraqomьnьn rəisi. AXUNBABAJЬF.

Əzbşç Xalq Kəmisərləri Şorasьnьn rətsi: FƏJZULLA XAÇAJЬF.

Əzbşç Şoralar Mərkəzii Bçraqomьnьn Sərkətibi: Ə. MƏVLƏNBEKƏF.

Узлит № 4798 типо-литография Узполиграфтреста № 3 Смарканд. Тираж 28000